

&Μάτέ εὐαγγέλιον

§1 ¹ Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. ² Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ³ Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, ⁴ Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, ⁵ Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ραχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, ⁶ Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, ⁷ Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, ⁸ Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίαν, ⁹ Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, ¹⁰ Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμῶς, Ἀμῶς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, ¹¹ Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. ¹² Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, ¹³ Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, ¹⁴ Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ, Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, ¹⁵ Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, ¹⁶ Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. ¹⁷ Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. ¹⁸ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὕρεθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. ¹⁹ Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολύσαι αὐτήν. ²⁰ ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων, Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἁγίου. ²¹ τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις

&Μάτέ εὐαγγέλιον

1 Ἰέζους családfája ¹ Ἰέζους Κρισztus nemzetségtáblája, aki Dávidnak, Ábrahám fiának a fia.

² Ábrahám nemzette Izsákot; Izsák nemzette Jákobot; Jákob pedig nemzette Júdát és ennek testvéreit; ³ Júda nemzette Fáreszt és Zárát Támártól; Fáresz nemzette Ezront; Ezron nemzette Arámot; ⁴ Arám nemzette Aminádábót; Aminádáb nemzette Nahsont; Nahson nemzette Szálmont; ⁵ Szálmon nemzette Boózt Ráhábtól; Boóz nemzette Obedet Rúttól; Obed nemzette Jesszét; Jessze pedig nemzette Dávid királyt.

⁶ Dávid nemzette Salamont Uriás feleségétől; ⁷ Salamon nemzette Roboámot; Roboám nemzette Ábiát; Ábia nemzette Ászát. ⁸ Ásza nemzette Jozafátot; Jozafát nemzette Jórámot; Jórám nemzette Oziját; ⁹ Ozija nemzette Jótámot; Jótám nemzette Ácházt; Ácház nemzette Hiszkiját; ¹⁰ Hiszkija nemzette Manasszét; Manassze nemzette Ámont; Ámon nemzette Joziját; ¹¹ Jozija pedig nemzette Joakint és ennek testvéreit a Babilonba való áttelepítéskor.

¹² A Babilonba való áttelepítés után Joakin nemzette Salátielt; Salátiel nemzette Zerubbábelt; ¹³ Zerubbábel nemzette Ábiudot; Ábiud nemzette Eljakimot; Eljakim nemzette Ázort; ¹⁴ Ázor nemzette Szádokot; Szádok nemzette Ákimot; Ákim nemzette Eliúdot; ¹⁵ Eliúd nemzette Eleazárt; Eleazár nemzette Mattánt; Mattán nemzette Jákobot. ¹⁶ Jákob pedig nemzette Józsefet. Ő volt a férje Máriának, akitől született Jézus, akit Krisztusnak neveznek.

¹⁷ Az összes nemzedék tehát Ábrahámtól Dávidig tizennégy nemzedék; Dávidtól a Babilonba való áttelepítésig tizennégy nemzedék; és a Babilonba való áttelepítéstől Krisztusig tizennégy nemzedék.

Ἰέζους születése ¹⁸ Ἰέζους Κρισztus születése pedig így történt:

Anyja, Mária el volt jegyezve Józseffel. Mielőtt egybekeltek volna, kitűnt, hogy méhében fogant a Szentlélektől.

¹⁹ József pedig, a férje, igaz ember lévén, nem akarta őt hírbe hozni, ezért elhatározta, hogy titokban bocsátja el. ²⁰ Amikor ezeket forgatta szívében, íme, az Úr angyala álmában megjelent neki és így szólt: »József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami őbenne fogantatott, a Szentlélektől van. ²¹ Fiút fog szülni, és a Jézus nevet adod neki, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.«

²² Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az Úr szava, amit a próféta által mondott: ²³ »*Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül, s a nevét*

ἐστὶν ἁγίου· ²¹ τέξεται δὲ υἷόν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ²² Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ²³ Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἷόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. ²⁴ Ἐγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ²⁵ καὶ οὐκ ἐγίνωσκειν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἷόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

§2 ¹ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα ² λέγοντες, Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ³ ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, ⁴ καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. ⁵ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· ⁶ Καὶ σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. ⁷ Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, ⁸ καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὔρητε ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. ⁹ οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ¹⁰ ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. ¹¹ καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. ¹² καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. ¹³ Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ¹⁴ ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, ¹⁵ καὶ ἦν ἐκεῖ

Emmanuelnek fogják hívni« (Iz 7,14). Ez azt jelenti: Velünk az Isten.

²⁴ József pedig fölkelt álmából és úgy tett, amint az Úr angyala megparancsolta neki. Magához vette feleségét, ²⁵ de nem ismerte meg őt, amíg az meg nem szülte a fiút; és a Jézus nevet adta neki.

2 A napkeleti bölcsek hódolata

¹ Amikor Heródes király napjaiban Jézus megszületett a júdeai Betlehemben, íme, napkeletről bölcsek érkeztek Jeruzsálembe, ² és megkérdezték: »Hol van a zsidók most született királya? Mert láttuk csillagát felkeltében, és eljöttünk, hogy hódoljunk neki.« ³ Amikor Heródes király meghallotta ezt, nyugtalanság fogta el, és vele együtt egész Jeruzsálemet. ⁴ Azután összegyűjtötte a nép minden főpapját és írástudóját, és tudakozódott tőlük, hogy hol kell megszületnie a Krisztusnak. ⁵ Azok ezt felelték neki: »A júdeai Betlehemben, mert így van megírva a próféta által:

⁶ *Ἐς te Betlehem, Júda földje, semmiképp sem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled támad majd a fejedelem, aki pásztorra lesz népemnek, Izraelnek*« (Mik 5,1-3; 2 Sám 5,2).

⁷ Akkor Heródes titokban magához hívta a bölcseket, és pontosan megtudakolta tőlük a csillag megjelenésének idejét. ⁸ Azután elküldte őket Betlehembe ezekkel a szavakkal: »Menjetek, tudakozódjatok pontosan a gyermek felől, és amikor megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki.«

⁹ Azok pedig, miután meghallgatták a királyt, elmentek. És íme, a csillag, amelyet felkeltében láttak, előttük haladt, majd mentében megállt fent, ahol a kisgyermek volt. ¹⁰ Mikor a csillagot meglátták, örvendeni kezdtek igen nagy örömmel. ¹¹ Azután bementek a házba. Meglátták a kisgyermeket anyjával, Máriával, és a földre borulva hódoltak neki. Majd felnyitották kincsesládáikat és adományokat ajánlottak föl neki, aranyat, tömjént és mirhát. ¹² Mivel álmukban intést kaptak, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza országukba.

Menekülés Egyiptomba ¹³ Miután ők elvonultak, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában és így szólt: »Kelj föl, vedd magad mellé a gyermeket

ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· ⁹ καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ¹⁰ ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ¹¹ ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ· ¹² οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναξει τὸν σίτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. ¹³ Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ. ¹⁴ ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; ¹⁵ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. ¹⁶ βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεώχθησαν [αὐτῷ] οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν [τὸ] πνεῦμα [τοῦ] θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν [καὶ] ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτόν· ¹⁷ καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

§4 ¹ Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ² καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ νύκτας τεσσεράκοντα ὕστερον ἐπέινασεν. ³ Καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ⁴ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Γέγραπται, Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ. ⁵ Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ⁶ καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. ⁷ ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν γέγραπται, Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. ⁸ Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ταῦτά σοι πάντα δώσω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. ¹⁰ τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, Σατανᾶ· γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

tanított titeket menekülni a jövő haragtól? ⁸ Teremtétek hát a megtérés méltó gyümölcsét. ⁹ És ne gondoljátok, hogy azt mondhátjátok magatokban: Ἀβραάμ a mi atyánk! Mert mondom nektek, hogy ezekből a kövekből is képes az Isten gyermekeket támasztani Ábrahámnak. ¹⁰ A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek. ¹¹ Én vízzel keresztellek titeket a megtérésre, de aki utánam jön, erősebb nálam: a saruit sem vagyok méltó hordozni. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket. ¹² Szórolapátja a kezében van már, és meg fogja tisztítani szérűjét: összegyűjti búzáját a magtárba, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel elégeti.«

Jézus megkeresztelkedése ¹³ Akkor Jézus eljött Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy az megkeresztelje őt. ¹⁴ De János igyekezett visszatartani: »Nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelkedjem általad, és te jössz hozzám?« ¹⁵ Jézus azonban ezt válaszolta neki: »Hagyd ezt most, mert így illik teljesítenünk minden igazságosságot.« Akkor engedett neki. ¹⁶ Miután Jézus megkeresztelkedett, mindjárt feljött a vízből, és íme, az ég megnyílt neki, és látta az Isten Lelkét, mint galambot leereszkedni és rászállni. ¹⁷ És íme, egy hang hangzott az égből: »Ez az én szeretett fiam, akiben kedvem telik« {1z 42,1}.

4 Jézus megkísértése ¹ Akkor a Lélek elvezette Jézust a pusztába, hogy megkísértse az ördög. ² Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. ³ Odajött hozzá a kísértő és ezt mondta neki: »Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek legyenek kenyérré.« ⁴ De ő ezt válaszolta: »Írva van:

*Ἐνὶ σπύγγῳ κενεῖται ὁ ἄνθρωπος,
ἐν ἁρτίῳ οὐ ζήσεται,
ἀλλ’ ἐν παντὶ ῥήματι
ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος
θεοῦ.* {Mt 4,4}

⁵ Akkor magával vitte őt az ördög a szent városba, odaállította a templom ormára ⁶ és azt mondta neki: »Ha Isten Fia vagy, vesd le magadat! Mert írva van:

*Ἄγγελος ἐπέειπεν αὐτῷ,
ὅτι ἡσυχία σου ἐστὶν ἰσχυρὴ
καὶ οὐκ ἐκπειράσεις
κύριον τὸν θεόν σου.* {Zsolt 91,11-12}

⁷ Jézus ezt mondta neki: »Az is írva van: Ἄκουσον, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἰσχυροῦσθε τὸν ἑσθλόν σου. {Mt 6,10}

⁸ Azután magával vitte őt az ördög egy igen magas hegyre. Megmutatta neki a világ összes országát és azok dicsőségét, ⁹ majd azt mondta neki: »Ezeket mind neked adom, ha leborulva imádsz engem.« ¹⁰ Jézus azt felelte neki: »Távozz, Sátán! Mert írva van:

11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσήλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.
 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλίμ· 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος,
 15 Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλίμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, 16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν, Μετανοεῖτε, ἥγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. 19 καὶ λέγει αὐτοῖς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 20 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 21 Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. 23 Καὶ περιῆγεν ἐν ὄλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρῦσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπειῶν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 24 καὶ ἀπήλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὄλην τὴν Συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους [καὶ] δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

§5 1 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσήλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων, 3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 4 μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 5 μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. 6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην,

Mert írva van:

*Ἐuradat, Istenedet imádd,
 és csak neki szolgálj!«* {MTörv 5,9; 6,13}.

11 Akkor elhagyta őt az ördög, és íme, angyalok jöttek hozzá és szolgáltak neki.

Jézus tanítani kezd Galileában 12 Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, visszavonult Galileába. 13 Elhagyta Názáretet, elment és letelepedett a tengerenti Kafarnaumban, Zebulon és Naftali határában, 14 hogy beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

*15 »Zebulon földje és Naftali földje,
 a tengeri út, a Jordánon túl,
 a pogányok Galileája;*

*16 a nép, amely sötétségben ült,
 nagy fényt látott,*

*s akik a halál országában és árnyékában ültek:
 fény virradt rájuk!«* {Iz 8,23; 9,1}.

17 Ekkor kezdte Jézus hirdetni és mondani: »Térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa.«

Az első tanítványok meghívása 18 Amint elhaladt a Galileai tenger mellett, látott két testvért: Simont, akit Péternek hívtak, és Andrást, a testvérét, amint körhálót vetettek a tengerbe; halászok voltak ugyanis. 19 Azt mondta nekik: »Jöjjetek utánam, és én emberek halászává teszek titeket!« 20 Azok pedig azonnal elhagyták hálójukat és követték őt.

21 Amikor onnan továbbment, látott másik két testvért: Jakobot, Zebedeus fiát, és testvérét, Jánost a hajóban Zebedeussal, az apjukkal, amint javították hálójukat. És őket is hívta. 22 Azok pedig azonnal otthagyták a hajót és apjukat, és követték őt.

Az első fellépés hatása 23 Jézus ezután bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógáikban, hirdette az ország örömhírét, és meggyógyított minden betegséget és minden bajt a nép között. 24 Elterjedt a híre egész Szíriában, és odavitték hozzá mindazokat, akik rosszul voltak, akiket különféle betegségek és kínok gyötörtek, az ördögtől megszállottakat, holdkórosokat és a bénákat, ő pedig meggyógyította őket. 25 Nagy tömeg követte őt Galileából és a Tízvárosból, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordánon túlról.

§ A Hegyi Beszéd: tanítás Isten Országáról 1 A tömeget látva fölment a hegyre. Leült, a tanítványai odajöttek hozzá, 2 ő pedig szólásra nyitva ajkát így tanította őket:

A Nyolc Boldogság 3 »Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa.

4 Boldogok, akik sírnak, mert ők vigasztalást nyernek.

ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. ⁷ μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ⁸ μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. ⁹ μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. ¹⁰ μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹¹ μακάριοι ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν [ψευδόμενοι] ἕνεκεν ἐμοῦ. ¹² χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. ¹³ Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθησεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴ Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη. ¹⁵ οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῶδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ¹⁶ οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁷ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλύσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλύσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ¹⁸ ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ¹⁹ ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ²⁰ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλείον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²¹ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ²² ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὅς δ' ἂν εἴπῃ, Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ²³ ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ²⁵ ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. ²⁶ ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν ἀποδώσῃς τὸν ἔσχατον κοδράντην. ²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Οὐ μοιχεύσεις. ²⁸ ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων

⁵ Boldogok a szelídek, mert ők öröklík a földet.

⁶ Boldogok, akik éhezík és szomjazzák az igazságot, mert ők kielégülést nyernek.

⁷ Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmat nyernek.

⁸ Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják Istent.

⁹ Boldogok a békeszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.

¹⁰ Boldogok, akiket az igazság miatt üldöznek, mert övék a mennyek országa.

¹¹ Boldogok vagytok, amikor gyaláznak és üldöznek titeket, és hazudozva minden rosszat mondanak rátok miattam. ¹² Örüljétek és ujjongjátok, mert jutalmatok nagy a mennyekben; így üldözték ugyanis a prófétákat is, akik előttetek voltak.

A föld sója, a világ világossága ¹³ Ti vagytok a föld sója. De ha a só ízetlenné válik, mivel sózzák meg? Semmire sem jó többé, mint hogy kidobják, és eltapossák az emberek.

¹⁴ Ti vagytok a világ világossága. Nem lehet elrejtteni a hegyre épült várost. ¹⁵ Lámpát sem azért gyújtanak, hogy aztán a véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek, aki a házban van. ¹⁶ Úgy világítson a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és dicsőítsék Atyátokat, aki a mennyekben van.

A törvény és a próféták ¹⁷ Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a prófétákat; nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy beteljesítsem. ¹⁸ Mert bizony, mondom nektek: amíg el nem múlik az ég és a föld, egy i betű vagy egy vesszőcske sem marad el a törvényből, amíg minden be nem teljesedik. ¹⁹ Aki tehát egyet is elhagy e legkisebb parancsok közül és úgy tanítja az embereket, azt a legkisebbnek fogják hívni a mennyek országában; aki pedig megteszi és tanítja, azt nagynak fogják hívni a mennyek országában.

²⁰ Mert mondom nektek: ha a ti igazvoltagek nem múlja felül az írástudókét és farizeusokét, semmiképp sem mentek be a mennyek országába.

A harag és a megbékélés ²¹ Hallottátok, hogy ezt mondták a régieknek: *Ne öl; aki pedig öl, méltó az ítéletre* {*Kiv 20,13*}. ²² Én viszont azt mondom nektek, hogy mindenki, aki haragszik testvére, méltó az ítéletre. Ha valaki azt mondja a testvérenek: *'Oktalan'*, méltó a főtanács ítéletére; aki pedig azt mondja: *'Bolond'*, méltó a gyehenna tüzére. ²³ Amikor tehát följánlod adományodat az oltáron, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panasza van ellened: ²⁴ hagyd ott az adományodat az oltár előtt, és először menj, békülj ki testvéreddel, s csak

28 ἔγω δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσε αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. 30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ. 31 Ἐρρέθη δέ, Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 ἔγω δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ ὅς ἐάν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται. 33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ ἐπιπορεύσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. 34 ἔγω δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ· 35 μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ ποιηροῦ ἐστὶν. 38 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 ἔγω δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ ποιηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 τῷ αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 ἔγω δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; 47 καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἔθνηκοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

akkor menj és ajánld föl adományodat. 25 Egyezz meg ellenfeleddel gyorsan, amíg vele vagy az úton; nehogy ellenfeled átadjon téged a bírónak, a bíró pedig a törvényszolgának, és börtönbe vessenek. 26 Bizony, mondom neked, semmiképp sem jössz ki onnan, amíg meg nem fizeted az utolsó fillért.

A házasságtörés 27 Hallottátok, hogy ezt mondták a régieknek: *'Ne törj házasságot!'* {Kiv 20,14} 28 Én viszont azt mondom nektek, hogy mindaz, aki asszonyra néz azért, hogy megkívánja őt, már házasságot tört vele a szívében. 29 Ha pedig a jobb szemed megbotránkoztat téged, vágd ki azt és dobd el magadtól; mert jobb neked, hogy elveszen egy a testrészeid közül, mint hogy az egész testedet a gyehegnára vessék. 30 És ha a jobb kezed megbotránkoztat téged, vágd le azt és dobd el magadtól; mert jobb neked, hogy elveszen egy a testrészeid közül, mint hogy az egész tested a gyehegnára jusson.

A válasz 31 Azt is mondták: *'Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet!'* {Mtörv 24,1}. 32 Én viszont azt mondom nektek, hogy mindaz, aki elbocsátja feleségét – kivéve a parázناسág esetét –, házasságtörővé teszi, és aki elbocsátott nővel összeházasodik, házasságot tör.

Az eskü 33 Szintén hallottátok, hogy azt mondták a régieknek: *'Ne esküdj hamisan, hanem add meg az Úrnak, amit esküvel ígértél!'* {Lev 19,12} 34 Én viszont azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjétek: se az égre, mert az az Isten trónja, 35 se a földre, mert az az ő lábainak zsámolya {Zsolt 66,1}, se Jeruzsálemre, mert az a nagy király városa {Zsolt 48,3}. 36 A fejedre se esküdj, mert egyetlen hajszáladat sem tudod fehérré vagy feketévé tenni. 37 Legyen a ti beszédeitek: igen, igen, nem, nem; ami ezeknél több, a gonosztól van.

A bosszú 38 Hallottátok, hogy azt mondták: *'Szemet szemért, és fogat fogért!'* {Kiv 21,24}. 39 Én viszont azt mondom nektek: ne szálljatok szembe a gonosszal, hanem aki megüt téged a jobb arcodon, fordítsd oda neki a másikat is. 40 És aki el akarja perelni tőled az ingedet, engedd át neki a köpenyedet is; 41 s ha valaki kényszerít téged egy mérföldnyire, menj el vele kettőre. 42 Aki kér tőled, annak adj, és attól, aki kölcsön akar kérni tőled, el ne fordulj.

Az ellenszerezet 43 Hallottátok, hogy azt mondták: *'Szeresd felebarátodat'* {Lev 19,18} és gyűlöld ellenségedet. 44 Én viszont azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért, 45 hogy fiai legyetek mennyei Atyátoknak, mert ő fölkelte napját a gonoszokra és a jókra, s esőt ad igazaknak és gonoszoknak. 46 Ha ugyanis csak azokat szeretik, akik titeket szeretnek, mi lesz a jutalmatok? Nemde a vámosok is ugyanezt

§6 1 Προσέχετε [δὲ] τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοὺ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου, 4 ὅπως ἡ σου ἢ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. 5 Καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. 7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνηκοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. 9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, 10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· 12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 14 Ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. 16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι. 19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν·

teszik? 47 Ἐς ha csak a testvéreiteket köszöntitek, mi rendkívülit tesztek? Nemde a pogányok is ugyanezt teszik? 48 Ti tehát legyetek tökéletesek, mint ahogy a ti mennyei Atyátok tökéletes.

6 Az alamizsnázkodás 1 Ügyeljete, hogy igazvoltotokat ne az emberek előtt gyakoroljátok, hogy csodáltassátok magatokat velük, mert így nem lesz jutalmatok Atyátoknál, aki a mennyben van. 2 Amikor tehát adakozol, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsőítsék őket az emberek. Bizony, mondom nektek: megkapták jutalmukat.

3 Amikor te alamizsnát adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, 4 hogy adományod rejtve maradjon; Atyád, aki lát a rejtekben, megfizet majd neked.

Az imádság: Miatyánk 5 Mikor pedig imádkoztok, ne tegyetek úgy, mint a képmutatók, akik szeretnek a zsinagógákban és a terek sarkán állva imádkozni, hogy feltűnjenek az embereknek. Bizony, mondom nektek: megkapták jutalmukat. 6 Te, amikor imádkozol, menj be a szobádba, zárd be az ajtódat, és így imádkozz Atyádhoz, aki a rejtekben van; akkor Atyád, aki lát a rejtekben, megfizet majd neked. 7 Az imádságban pedig ne fecsegjete, mint a pogányok, akik úgy gondolják, hogy a bőbeszédűségükért nyernek meghallgatást. 8 Ne hasonlítsatok tehát hozzájuk; mert tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek őt.

9 Ezért ti így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved;

10 jöjjön el a te országod;

legyen meg a te akaratod,

amint a mennyben, úgy a földön is.

11 Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;

12 és bocsásd meg vétkeinket,

miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;

13 és ne vígy minket kísértésbe;

de szabadíts meg a Gonosztól.

14 Mert ha megbocsátjátok az embereknek botlásait, nektek is megbocsát a ti mennyei Atyátok. 15 De ha nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem fogja megbocsátani nektek a ti botlásaitokat.

A böjt 16 Amikor böjtöltök, ne legyetek bús képűek, mint a képmutatók. Ők ugyanis elváltoztatják az arcukat, hogy böjtölésükkel feltűnjenek az emberek előtt. Bizony, mondom nektek: ők megkapták már jutalmukat. 17 Te, amikor böjtölsz, kend meg a fejedet, az arcodat pedig mosd meg. 18 Ne lássák az emberek hogy böjtölsz csak

20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· 21 ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου. 22 Ὁ λυχνὸς τοῦ σώματός ἐστὶν ὁ ὀφθαλμὸς. ἐὰν οὖν ἦ ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον. 24 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. 25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ τί πίητε,] μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθητε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 28 καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· 29 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 30 εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 31 μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, Τί φάγωμεν; ἢ, Τί πίωμεν; ἢ, Τί περιβαλώμεθα; 32 πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. 33 ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34 μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

§7 1 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2 ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε

meg. 18 Ne lássák az emberek, hogy böjtölsz, csak Atyád, aki a rejtekben van; és Atyád, aki lát a rejtekben, megfizet majd neked.

A hamis és igaz kincsek 19 Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol a tolvajok betörnek és lopnak. 20 Gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem moly, sem rozsdá nem emészt, és ahol tolvajok nem törnek be és nem lopnak. 21 Mert ahol a kincsöd van, ott lesz a szíved is.

22 A test világossága a szem. Ha tehát a szemed jó, egész tested világos lesz, 23 de ha a szemed rossz, az egész tested sötét lesz. Ha pedig a benned lévő fény sötétség, mekkora lesz akkor a sötétség!

24 Senki sem szolgálhat két úrnak; mert vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy tiszteli az egyiket, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

A gondok és a bizalom 25 Ezért azt mondom nektek: Ne aggódjatok az életetekért, hogy mit egyetek, se a testetekért, hogy mibe öltözködjétek. Nem több az élet az ételnél, a test pedig a ruhánál? 26 Nézzétek az ég madarait: nem vetnek, nem aratnak, csűrökbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem értek ti sokkal többet ezeknél? 27 Ki az közületek, aki aggodalmaskodásával képes az életkorához egyetlen könyöknyit hozzátenni? 28 És a ruha miatt miért aggódtok? Nézzétek a mezők liliomait, hogyan növekszenek: nem fáradoznak és nem fonnak; 29 mégis, mondom nektek: még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. 30 Ha pedig a mezei füvet, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, Isten így felöltözteti, mennyivel inkább titeket, kishitűek? 31 Ne aggódjatok tehát és ne mondogassátok: 'Mit együnk?', vagy: 'Mit igyunk?', vagy: 'Mibe öltözködjünk?' 32 Mert ezeket a pogányok keresik. Hiszen tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van. 33 Ti keressétek először az Isten országát és annak igazságát, és mindezt megkapjátok hozzá. 34 Ne aggódjatok tehát a holnapért; a holnap majd aggódik önmagáért. Elég a napnak a maga baja.

7 Az ítékezés 1 Ne ítéljétek, hogy el ne ítéljenek titeket. 2 Mert amilyen ítélettel ti ítéltétek, olyannal fognak megítélni titeket is, és amilyen mértékkel mérték, olyan mértékkel mérnek majd nektek is. 3 Miért látod meg a szálkát testvéred szemében, a saját szemedben meg nem veszed észre a gerendát? 4 Vagy hogyan mondhatod a testvérednek: engedd, hogy kivegyem a szemedből a szálkát, amikor íme, a gerenda ott van a te szemedben? 5 Képmutató! Vesd ki előbb a magad szeméből a gerendát, akkor fogsz majd látni, hogy kivehesd a szálkát testvéred

τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξουσιν ὑμᾶς. **7** Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρησεται· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. **8** πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **9** ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσῃ αὐτῷ; **10** ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσῃ αὐτῷ; **11** εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. **12** Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. **13** Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεία ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· **14** τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν. **15** Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες. **16** ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; **17** οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ· **18** οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. **19** πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **20** ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. **21** Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **22** πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; **23** καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι Οὐδέποτε ἔγνω ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. **24** Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. **25** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. **27** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ

majd látni, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből!

A szent dolgok **6** Ne adjátok a szent dolgokat kutyáknak, és gyöngyeiteket ne dobjátok a disznók elé, nehogy eltapossák azokat lábukkal, és megfordulva széttépjenek titeket.

Bizalom az imádságban **7** Kérjétek és adnak nektek, keressetek és találni fogtok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek. **8** Mert mindenki, aki kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtót nyitnak. **9** Vagy ki az közületek, aki, ha a fia kenyeret kér tőle, követ ad neki? **10** Vagy ha halat kér, talán kígyót ad neki? **11** Ha tehát ti, akik gonoszok vagytok, tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább fog a ti Atyátok, aki a mennyekben van, jó dolgokat adni azoknak, akik kérik őt?

Aranyszabály **12** Mindazt, amit szeretnétek, hogy megtegyenek nektek az emberek, tegyétek meg ti is nekik. Mert ez a törvény és a próféták.

A két út **13** A szűk kapun át menjetek be, mert széles a kapu és tágas az út, amely a pusztulásba vezet, és sokan vannak, akik bemennek rajta. **14** S milyen szűk a kapu és szoros az út, amely az életre visz, és milyen kevesen vannak, akik megtalálják!

A hamis próféták **15** Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik bárányok képében jönnek hozzátok, belül pedig ragadozó farkasok. **16** A gyümölcsseikről ismeritek fel őket. Vajon szednek-e a tövisről szőlőt, vagy a bogáncsról fügét? **17** Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. **18** A jó fa nem teremhet rossz gyümölcsöt, sem a rossz fa nem teremhet jó gyümölcsöt. **19** Minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek. **20** Tehát a gyümölcsseikről ismeritek fel őket.

21 Nem mindenki, aki azt mondja nekem: 'Uram, Uram!', megy be a mennyek országába, csak az, aki megteszi Atyám akarátát, aki a mennyben van. **22** Sokan mondják majd nekem azon a napon: 'Uram, Uram! Nem a te nevedben prófétáltunk, nem a te nevedben úztünk ördögöket, és nem a te nevedben tettünk sok csodat?' **23** Akkor majd kijelentem nekik: 'Sohasem ismertelek titeket. Távozzatok tőlem ti, akik gonoszságot cselekedtetek!' {Zsolt 6,9G}

A sziklára épített ház **24** Mert mindenki, aki hallgatja e szavaimat és tettekre váltja azokat, hasonló az okos emberhez, aki a házát sziklára építette. **25** Szakadt a zápor, jött az áradat, fűjtak a szelek és nekizúdultak a háznak. De az nem dőlt össze, mert az alapjait sziklára rakták.

26 Mindaz pedig, aki hallgatja e szavaimat, de nem váltja tettekre azokat, hasonlít a balga

προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖνη, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη. ²⁸ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ²⁹ ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

§8 ¹ Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. ² καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθάρισαι. ³ καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. ⁴ καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅρα μηδενὶ εἶπῃς, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ⁵ Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν ⁶ καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. ⁷ καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. ⁸ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος ἔφη, Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. ⁹ καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ¹⁰ ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὕρον. ¹¹ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ¹² οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. ¹³ καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἐκατοντάρχη, Ὑπαγε, ὡς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς [αὐτοῦ] ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκεῖνη. ¹⁴ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. ¹⁵ καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ. ¹⁶ Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν. ¹⁷ ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος, Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς

emberhez, aki a házát homokra építette. ²⁷ Szakadt a zápor, jött az áradat, fújtak a szelek és nekizúdultak a háznak. Az összedőlt, és nagy lett a romlása.

A Hegyi Beszéd hatása ²⁸ Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a szavakat, a néptömegek le voltak nyugözve a tanításától, ²⁹ mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az ő írástudóik.

Messiási tettek: 8,1-9,34

8 A leprás meggyógyítása ¹ Amikor pedig lejött a hegyről, nagy tömeg követte őt.

² És íme, odajött egy leprás, leborult előtte és azt mondta: »Uram, ha akarod, megtisztíthatasz engem!« ³ Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és így szólt: »Akarom, tisztulj meg!« Erre az mindjárt megtisztult a leprától. ⁴ Ekkor Jézus azt mondta neki: »Vigyázz, senkinek se szólj erről, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak {**Lev 13,49**} és ajánld föl az adományt, amelyet Mózes rendelt, bizonyosságul nekik.«

A kafarnaumi százados ⁵ Amikor pedig bement Kafarnaumba, odajött hozzá egy százados és kérlelte őt: ⁶ »Uram, a szolgám a házamban fekszik bénán, és rettenetesen kínlódik.« ⁷ Azt mondta neki: »Megyek és meggyógyítom.« ⁸ De a százados így válaszolt: »Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul a szolgám. ⁹ Mert én is hatalom alatt álló ember vagyok, beosztott katonák vannak alattam, és ha azt mondom az egyiknek: 'Menj!', elmegy, vagy a másíknak: 'Gyere!', odajön, a szolgámnak pedig: 'Tedd ezt!', megteszi.«

¹⁰ Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott, és azt mondta követőinek: »Bizony, mondom nektek: Izraelben nem találtam ekkora hitet senkinél. ¹¹ Mondom nektek: Sokan érkeznek majd keletről és nyugatról, s letelepszenek Ábrahámmal és Izsákkal és Jákobbal a mennyek országában. ¹² Az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségre. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!« ¹³ Ezután Jézus így szólt a századoshoz: »Menj, és legyen úgy, ahogyan hitted.« És meggyógyult a szolgája abban az órában.

Péter anyósának meggyógyítása ¹⁴ Mikor ezután Jézus bement Péter házába, látta, hogy annak anyósa fekszik és lázas. ¹⁵ Megérintette a kezét, mire elhagyta a láz. Fölkelt és felszolgált neki.

Megszállottak és betegek gyógyítása

¹⁶ Amikor beesteledett, odahoztak hozzá sok ördögtől megszállottat. Kiűzte szavával a lelkeket, azokat pedig, akiknek valami bajuk volt, meggyógyította, ¹⁷ hogy így beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

νόσους ἐβάστασεν. **18** Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19** καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. **20** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **21** ἄλλος δὲ τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ] εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22** ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. **23** Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24** καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25** καὶ προσελθόντες ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεῖς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; **28** Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες, Τί ἡμῖν καὶ σοί, υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες, Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπήλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὤρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. **33** οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξήλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 **1** Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **2** καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ, Θάρσει, τέκνον· ἀφίενται σου αἱ ἁμαρτίαι. **3** καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς, Οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, Ἰνατί ἐνθυμείσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** τί γὰρ ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφίενται σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, Ἐγειρε καὶ περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ

Ὁ α mi gyengeségeinket magára vette, és betegségeinket hordozta' (iz 53,4).

Ἰησοῦς **18** A körülötte levő tömeg láttán Jézus megparancsolta, hogy menjenek át a túlsó partra. **19** Akkor odajött hozzá egy írástudó és azt mondta neki: »Mester, követlek téged, ahová csak mész.« **20** Jézus azt felelte neki: »A rókáknak odújuk van, az ég madarainak pedig fészük, az Emberfiának azonban nincs hová lehajtania a fejét.«

21 A tanítványai közül egy másik azt kérte tőle: »Uram, engedd meg nekem, hogy előbb elmenjek, és eltemessem az apámat.« **22** De Jézus azt felelte neki: »Kövess engem, hagyd a halottakra, hogy eltemessék a halottaikat.«

A vihar lecsendesítése **23** Amikor beszállt a bárkába, követték őt a tanítványai. **24** És íme, olyan nagy vihar támadt a tengeren, hogy a bárkát elborították a hullámok. Ő pedig aludt. **25** Odajöttek és felkeltették: »Uram, ments meg, elveszünk!« **26** Ő azt mondta nekik: »Miért vagytok gyávák, ti kishitűek?« Majd fölkel, rászólt a szelekre és a tengerre, s nagy csendesség lett. **27** Az emberek pedig elcsodálkoztak és így szóltak: »Kicsoda ez, hogy még a szelek és a tenger is engedelmeskednek neki?«

A gadarai megszállottak meggyógyítása **28** Amikor a túlpartra értek, a gadaraiak vidékére, elébe jött két megszállott. A sírokból jöttek ki, nagyon veszélyesek voltak, ezért senki sem mert azon az úton járni. **29** S azok íme, így kiáltottak: »Mi közünk hozzád, Isten Fia? Azért jöttél ide, hogy idő előtt gyötörj minket?«

30 Messze tőlük egy nagy disznócsorda legelészett. **31** Az ördögök kérlelték őt: »Ha kiűzöl minket, küldj a disznócsordába.« **32** Azt mondta nekik: »Menjetek.« Azok kimentek és belebújtak a disznókba. És íme, lezúdult az egész konda, le a meredekről a tengerbe, és megfulladtak a vízben. **33** A kondások pedig elfutottak a városba, és hírül vittek mindent, a megszállottakkal történeteket is. **34** És íme, az egész város kijött Jézus elé. Amikor meglátták őt, kérlelték, hogy menjen máshová a határukból.

9 **Egy béna meggyógyítása** **1** Ezután beszállt a bárkába, átkelt a tengeren és elment a saját városába.

2 Ekkor íme, odahoztak hozzá egy ágyon fekvő bénát. A hitüket látva Jézus azt mondta a bénának: »Bízzál, fiam! Bűneid bocsánatot nyertek.« **3** Erre egyesek az írástudók közül azt mondták magukban: »Ez káromkodik.« **4** Jézus látta gondolataikat és így szólt: »Miért gondoltok gonosz dolgokat a szívetekben? **5** Ugyan mi könnyebb, azt mondani: 'Bocsánatot nyertek bűneid', vagy azt mondani: 'Kelj föl és járj'? **6** Hogy pedig lássátok, hogy az Emberfiának hatalma van a földön a bűnök

ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας--τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ, Ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπήλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. **9** Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **10** Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; **12** ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστίν, Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλούς. **14** Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν [πολλά], οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύναται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστίν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέρω συντηροῦνται. **18** Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων εἰς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. **19** καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **20** Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. **21** ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ, Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. **22** ὁ δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν εἶπεν, Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **23** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον **24** ἔλεγεν, Ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **25** ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. **26** καὶ

Emberfiának hatalma van a földön a bűnöket megbocsátani – s ekkor a bénához fordult –: Kelj föl, fogd ágyadat, és menj haza!« **7** Az fölkelt és hazament. **8** Amikor a tömeg látta ezt, félelem fogott el mindenkit, és dicsőítették Istent, aki ilyen hatalmat adott az embereknek.

Máté meghívása **9** Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy embert, aki a vámnál ült. Máténak hívták. Megszólította: »Kövess engem!« Az fölkelt és követte őt.

10 Történt pedig, hogy amikor asztalhoz telepedett a házban, sok vámos és bűnös jött, és asztalhoz ült Jézussal és tanítványaival együtt. **11** Ezt látva a farizeusok megkérdezték a tanítványait: »Miért eszik a ti Mesteretek vámosokkal és bűnösökkel?« **12** Ő meghallotta ezt és így szólt: »Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek. **13** Menjetek és tanuljátok meg, mit tesz az: *Ἰrgalmasságot akarok, és nem áldozatot!* {**Óz 6,6**}. Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket.«

Kérdés a böjtről **14** Akkor odajöttek hozzá János tanítványai, és megkérdezték: »Miért van az, hogy mi és a farizeusok gyakran böjtölünk, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek?« **15** Jézus így felelt nekik: »Vajon gyászolhat-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? Eljönnek azonban a napok, amikor elveszik tőlük a vőlegényt, akkor majd böjtölnek. **16** Senki sem varr régi ruhára nyers szövetből foltot; mert kiszakad a folt a ruhából, és a szakadás még nagyobb lesz. **17** Új bort sem töltenek régi tömlőkbe, mert különben a tömlők szétrepednek, s kiömlik a bor is, meg a tömlők is tönkremennek. Az új bort új tömlőkbe töltik, így mind a kettő megmarad.«

Egy előjáró lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása **18** Amíg ezeket mondta nekik, odajött egy előjáró, leborult előtte és azt mondta: »A lányom most halt meg, de gyere, tedd rá a kezedet és élni fog.« **19** Jézus fölkelt és követte őt a tanítványaival.

20 Ekkor egy tizenkét éve vérfolyásos asszony hátulról odament, s megérintette a ruhája szegélyét. **21** Azt gondolta magában: »Ha csak a ruháját érintem is, meggyógyulok.« **22** Jézus megfordult, meglátta őt és azt mondta neki: »Bízzál lányom! A hited meggyógyított téged.« És abban az órában meggyógyult az asszony.

23 Amikor Jézus bement az előjáró házába és látta a fuvolásokat és a tolongó tömeget, így szólt: **24** »Távozzatok! Nem halt meg a kislány, csak alszik.« De azok kinevették. **25** Mikor kiküldték a tömeget, ő bement, megfogta a lány kezét, és a kislány fölkelt. **26** Ennek a híre elterjedt azon az

ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. ²⁷ Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν [αὐτῷ] δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυὶδ. ²⁸ Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ, Ναί, κύριε. ²⁹ τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. ³⁰ καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. ³¹ οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλη τῇ γῆ ἐκείνη. ³² Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. ³³ καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ³⁴ οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ³⁵ Καὶ περιήγειν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. ³⁶ Ἴδων δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. ³⁷ τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. ³⁸ δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

§10 ¹ Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. ² Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ³ Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαιίου καὶ Θαδδαῖος, ⁴ Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. ⁵ Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε. ⁶ πορευέσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. ⁷ πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἦγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ⁸ ἀσθενούντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. ⁹ Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, ¹⁰ μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τῆς

εἰς τὴν πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε.

Κét vak meggyógyítása ²⁷ Amikor Jézus továbbment onnan, két vak követte őt és így kiáltozott: »Könyörülj rajtunk, Dávid Fia!« ²⁸ Amint hazaérkezett, odamentek hozzá a vakok. Jézus megkérdezte tőlük: »Hiszitek, hogy meg tudom ezt tenni?« Azok ezt válaszolták neki: »Igen, Uram!« ²⁹ Erre ő megérintette a szemüket és így szólt: »Legyen nektek hitetek szerint.« ³⁰ Ekkor megnyílt a szemük. Jézus pedig komolyan rájuk parancsolt: »Vigyázzatok, senki meg ne tudja!« ³¹ De ők, mihelyt kimentek, szétvitték a hírét azon az egész vidéken.

Egy néma meggyógyítása ³² Amikor ezek elmentek, íme, odahoztak hozzá egy néma megszállottat. ³³ Kiűzte belőle az ördögöt, és a néma megszólalt. A tömeg elcsodálkozott: »Soha nem történt még ilyen Izraelben!« ³⁴ A farizeusok pedig azt mondták: »Az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket.«

A nagy aratás ³⁵ Jézus bejárta az összes várost és falut. Tanított a zsinagógáikban, hirdette az ország örömhírét, és meggyógyított minden betegséget és minden bajt. ³⁶ Mikor a tömegeket látta, megesett rajtuk a szíve, mert elgyötörtek voltak és levertek, olyanok, mint a pásztor nélküli juhok {Ez 34,5}. ³⁷ Erre így szólt tanítványaihoz: »Az aratni való sok, de a munkás kevés. ³⁸ Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába.«

10 A tizenkettő kiválasztása

¹ Ezután magához hívta a tizenkét tanítványát. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és meggyógyítsanak minden betegséget és minden bajt.

² A tizenkét apostol nevei pedig ezek: az első Simon, akit Péternek neveznek, és András, a testvére, ³ Jakab, Zebedeus fia, és a testvére, János, Fülöp és Bertalan, Tamás és a vámos Máté, Jakab, Alfeus fia, Tádé, ⁴ a kánaáni Simon, és az iskarióti Júdás, aki el is árulta őt.

Utasítások a küldöttek számára ⁵ Ezt a tizenkettőt küldte Jézus, és megparancsolta nekik: »A pogányokhoz vezető útra ne térjete le, és szamaritánus városba ne lépjete be! ⁶ Menjete inkább Izrael házának elveszett juhaihoz! ⁷ Menjete és hirdesséte: 'Elközelgett a mennyek országa!' ⁸ Gyógyítsatek betegeket, támassatek föl halottakat, tisztítsatek meg leprásokat, űzzete ki ördögöket! Ingyen kaptátok, ingyen adjátok! ⁹ Ne legyen se aranyatok, se ezüstötök, sem rézpénz az övetekben, ¹⁰ sem úti tarisznyátok, se két ingetek, se sarutok, se bototok! Méltó ugyanis a munkás az eledelére.

¹¹ Ha egy városba vagy faluba bementek,

τροφῆς αὐτοῦ. ¹¹ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. ¹² εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· ¹³ καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. ¹⁴ καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἕξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κοινορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ¹⁵ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῆ πόλει ἐκείνῃ. ¹⁶ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. ¹⁷ προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· ¹⁸ καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ¹⁹ ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· ²⁰ οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. ²¹ παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. ²² καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. ²³ ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ²⁴ Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δούλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ²⁵ ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοῦλ ἐπεκάλεσαν, πῶσω μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. ²⁶ Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ²⁷ ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὐδὲ ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. ²⁸ καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνειν· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεένῃ. ²⁹ οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ³⁰ ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν. ³¹ μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. ³² Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοῖ ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν [τοῖς]

tudakozódjatok, hogy ki az arra méltó benne, és maradjatok nála, amíg tovább nem mentek. ¹² Amikor beléptek a házba, köszöntétek azt! ¹³ Ha méltó rá a ház, szálljon rá a ti békétek; ha pedig nem méltó, a békétek térjen vissza hozzátok. ¹⁴ Ha pedig valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja meg szavaitokat: menjetek ki abból a házból vagy városból, és rázzátok le a lábatok porát. ¹⁵ Bizony, mondom nektek: kíméletesebb sorsa lesz Szodoma és Gomorra földjének az ítélet napján, mint annak a városnak.

Felhívás a bátor hitvallásra ¹⁶ Íme, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé. Legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és egyszerűek, mint a galambok. ¹⁷ De óvakodjatok az emberektől! Mert átadnak benneteket a törvényszékeknek, és zsinagógáikban megkorbácsolnak majd titeket. ¹⁸ Helytartókhoz és királyokhoz hurcolnak benneteket miattam, hogy tanúságot tegyetek előttük és a pogányok előtt. ¹⁹ Amikor pedig átadnak titeket, ne aggódjatok előre, hogy hogyan vagy mit beszéljétek. Mert megadatik nektek abban az órában, hogy mit mondjatok. ²⁰ Hiszen nem ti vagytok, akik beszéltek, hanem Atyátok Lelke az, aki beszél általatok.

²¹ Akkor halálra adja majd a testvér a testvérét és apa a fiát. A gyermekek szüleik ellen támadnak, és halálra juttatják őket. ²² Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de aki kitart mindvégig, az üdvözülni fog. ²³ Amikor az egyik városban üldöznek titeket, meneküljétek a másikba. Mert bizony, mondom nektek: nem járjátok végig Izrael városait, amíg el nem jön az Emberfia.

²⁴ Nem nagyobb a tanítvány a mesterénél, sem a szolga uránál. ²⁵ Elég a tanítványnak, ha olyan lesz, mint a mestere, és a szolgának, mint az ura. Ha a ház urát Belzebulnak nevezték, mennyivel inkább a háza népét?

²⁶ Ne féljétek tehát tőlük! Mert semmi sincs elrejtve, ami le ne lepleződné, s nincs rejtett dolog, ami ki ne tudódna. ²⁷ Amit sötétben mondok nektek, mondjátok el világosan, és amit fülbe súgva hallotok, hirdessétek a háztetőkről. ²⁸ Ne féljétek azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni. Féltétek inkább attól, aki a lelket is és a testet is el tudja pusztítani a gyehennában. ²⁹ Két verebet ugye egy fillérért árulnak? És egy sem esik közülük a földre a ti Atyátok tudta nélkül.

³⁰ Nektek azonban még a hajszálaitek is mind meg vannak számlálva a fejeteken. ³¹ Ne féljétek hát, hisz különbek vagytok ti a verebeknél!

³² Mindazt, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt, aki a mennyekben van.

οὐρανοῖς· ³³ ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καὶ γὰρ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν [τοῖς] οὐρανοῖς. ³⁴ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ³⁵ ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, ³⁶ καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ³⁷ Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ³⁸ καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ³⁹ ὁ εὐρῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. ⁴⁰ Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ⁴¹ ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. ⁴² καὶ ὅς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

§11 ¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσειν τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρῦσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. ² Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ³ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; ⁴ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· ⁵ τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· ⁶ καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. ⁷ Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ⁸ ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. ⁹ ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. ¹⁰ οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. ¹¹ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ¹² ἀπὸ δὲ

³³ De azt, aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom Atyám előtt, aki a mennyekben van.

³⁴ Ne gondoljátok, hogy békét hozni jöttem a földre. Nem azért jöttem, hogy békét hozzak, hanem kardot. ³⁵ Azért jöttem, hogy szembeállítsam

az embert *apjával,*

a lányt anyjával

és a menyét anyósával:

³⁶ *saját háza népe lesz az ember ellensége* {Mik 7,6}.

³⁷ Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, nem méltó hozzám. Aki jobban szereti fiát vagy lányát, mint engem, nem méltó hozzám. ³⁸ Aki nem veszi föl keresztjét és nem követ engem, nem méltó hozzám. ³⁹ Aki megtalálta életét, elveszíti azt, és aki elvesztette az életét értem, megtalálja azt.

Jutalom a tanítványok befogadásáért

⁴⁰ Aki befogad titeket, engem fogad be, és aki engem befogad, azt fogadja be, aki küldött engem. ⁴¹ Aki befogad egy prófétát, mert próféta, az a próféta jutalmát kapja. Aki befogad egy igazat, mert igaz, az az igaz jutalmát kapja. ⁴² És aki inni ad akár csak egy pohár friss vizet is egynek e legkisebbek közül, mert a tanítványom, bizony, mondom nektek: nem veszíti el jutalmát.«

11 ¹ Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte tizenkét tanítványának oktatását, elment onnan, hogy tanítson és hirdesse az igét a városaikban.

Keresztelő János kérdése

² Amikor János a börtönben Krisztus tetteiről hallott, elküldte hozzá tanítványait ³ és megkérdezte tőle: »Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?« ⁴ Jézus ezt válaszolta nekik: »Menjetek, vigyétek hírül Jánosnak, amit hallotok és láttok: ⁵ *A vakok látnak, a sánták járnak, a leprások megtisztulnak, a süketek hallanak, a halottak föltámadnak, a szegényeknek pedig hirdetik az evangéliumot* {Iz 26,19; 29,18; 35,5-6; 61,1}. ⁶ Boldog, aki nem botránkozik meg bennem.«

Jézus Keresztelő Jánosról

⁷ Amikor azok elmentek, Jézus így kezdett beszélni Jánosról a tömegnek: »Miért mentetek ki, mit akartatok látni a pusztában? Széltől lengetett nádat? ⁸ Vagy mit akartatok látni, amikor kimentetek? Finom ruhákba öltözött embert? Íme, akik finom ruhákat hordanak, a királyok házaiban laknak. ⁹ Vagy mit akartatok látni, amikor kimentetek? Prófétát? Igen, mondom nektek: prófétánál is nagyobb. ¹⁰ Ő az, akiről írva van:

Íme, elküldöm küldöttemet színed előtt,

aki elkészíti előtted utadat' {Kiv 23,20; Mal 3,1}.

¹¹ Bizony, mondom nektek: asszonyok szülöttei között nem támadt nagyobb Keresztelő Jánosnál. De aki a legkisebb a mennyek országában, az nagyobb önála. ¹² A mennyek országa Keresztelő János

τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. ¹³ πάντες γὰρ οἱ προφήται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν. ¹⁴ καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ¹⁵ ὁ ἔχων ὧτα ἀκουέτω. ¹⁶ Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν παιδίους καθημένους ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἐτέροις ¹⁷ λέγουσιν, Ἡὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνησαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ¹⁸ ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν, Δαιμόνιον ἔχει. ¹⁹ ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, Ἴδου ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς. ²⁰ Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. ²¹ Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν· οὐαὶ σοι, Βηθσαιδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. ²² πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. ²³ καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως ἄδου καταβήσῃ. ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. ²⁴ πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. ²⁵ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπιόις. ²⁶ ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. ²⁷ Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. ²⁸ Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ²⁹ ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ³⁰ ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἕλαφρόν ἐστιν.

§12 ¹ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπέινασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχους καὶ ἐσθίειν. ² οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ, Ἴδου οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ³ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπέινασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξον ἦν αὐτῷ

napjaitól mostanáig erőszakot szenved, és az erőszakosak ragadják el azt. ¹³ Az összes próféta és a törvény Jánosig erről jövendölt; ¹⁴ és ha el akarjátok őt fogadni: igen, ő Illés, aki eljön. ¹⁵ Akinek van füle, hallja meg.

¹⁶ Kihez is hasonlítsam ezt a nemzedéket? Hasonló a gyerekekhez, akik a piacon ülnek, kiáltanak a többieknek, ¹⁷ és mondják:

Ἐφύρμασάντες ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσαμεν· ἔθρηνησαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.

¹⁸ Mert eljött János, nem evett és nem ivott, és azt mondták: Ὁρδοῖγε van! ¹⁹ Eljött az Emberfia, eszik és iszik, és azt mondják: Ἰμέ, a falánk és borissza ember, a vámosok és bűnösök barátja! De a bölcsesség igazolást nyer a tettei által. «

Ἰτέλετ τὰς ἀπίστευτους πόλεις

²⁰ Azután a városokat, amelyekben a legtöbb csodája történt, korholni kezdte, mert nem tértek meg: ²¹ »Jaj neked, Korozain! Jaj neked, Betsaida! Mert ha a csodák, amelyek nálatok történtek, Tíruszban és Szidonban történtek volna, már régen megtértek volna, zsákruhában és hamuban. ²² De mondom nektek: Tírusznak és Szidonnak tűrhetőbb sorsa lesz az ítélet napján, mint nektek. ²³ És te, Kafarnaum! Talán az égig emelkedsz? Alászállsz majd az alvilágba! {1z 14,13.15} Mert ha a csodák, amelyek nálad történtek, Szodomában történtek volna, megmaradtak volna mind a mai napig. ²⁴ De mondom nektek: Szodoma földjének tűrhetőbb sorsa lesz az ítélet napján, mint neked. «

Ἰησοῦς ἐκτιμᾷ τὸν ἄνθρωπον ²⁵ Abban az időben így szólt Jézus: »Áldalak téged Atyám, menny és föld ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és okosak elől, és kinyilatkoztattad a kicsinyeknek. ²⁶ Igen, Atyám, így tetszett ez neked! ²⁷ Mindent nekem adott át az én Atyám, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, s az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.

Ἰσχυρὸς ὁ φόρτος ²⁸ Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felüdítelek titeket. ²⁹ Vegyétek magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű – és nyugalmat találtok lelketeknek {Jer 6,16}. ³⁰ Mert az én igám édes és az én terhem könnyű. «

12 Kalászszedés szombaton

¹ Abban az időben Jézus szombaton vetések között ment át. Mivel tanítványai megéheztek, elkezdtek a kalászokat tépdetni és enni. ² A farizeusok meglátták ezt és azt mondták neki: »Ἰμέ, tanítványaid azt teszik, amit szombaton nem szabad tenni. « ³ Ő azt felelte nekik: »Nem olvastátok {1 Sám 21,2-7}, mit cselekedett Dávid, amikor megéhezett ő és akik vele voltak? ⁴ Hogyan ment be az Isten házába és megejtette a kintt lévő kenyereket, amelyeket nem volt

ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ³⁰ ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συναγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. ³¹ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. ³² καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ³³ Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. ³⁴ γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ³⁵ ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. ³⁶ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥήμα ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁷ ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιοθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ. ³⁸ Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ³⁹ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ⁴⁰ ὡσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ⁴¹ ἄνδρες Νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. ⁴² βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. ⁴³ Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὐρίσκει. ⁴⁴ τότε λέγει, Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. ⁴⁵ τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἐαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἐαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. ⁴⁶ Ἐπι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰσθήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλήσαι. ⁴⁷ [εἶπεν δὲ τις αὐτῷ, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι

²⁸ De ha én az Isten Lelke által üzöm ki az ördögöket, akkor érkezett hozzátok Isten országa. ²⁹ Vagy hogyan mehet be valaki az erősnek a házába, hogy elragadja a holmiját, ha előbb meg nem kötözi az erőset? Csak úgy tudja kirabolni a házát. ³⁰ Aki nincs velem, ellenem van, és aki nem gyűjt velem, szétszór.

³¹ Ezért mondom nektek: Az emberek minden bűne és káromlása bocsánatot nyer, de ha valaki a Lelket káromolja, az nem nyer bocsánatot. ³² Ha valaki az Emberfia ellen mond valamit, az bocsánatot nyer, de ha valaki a Szentlélek ellen szól, az nem nyer bocsánatot sem ezen a világon, sem az eljövendőben.

A fa és gyümölcsei ³³ Vagy jó a fa, és a gyümölcsei is jók; vagy rossz a fa, és a gyümölcsei is rosszak. A fát ugyanis a gyümölcseről lehet megismerni. ³⁴ Viperák fajzatai! Hogyan tudnátok jó dolgokat mondani, mikor gonoszak vagytok? Hiszen a szív bőségéből szól a száj. ³⁵ A jó ember a jó kincséből jó dolgokat ad elő; a gonosz ember pedig gonosz kincséből gonosz dolgokat ad elő. ³⁶ Mondom nektek: Minden hiábavaló szóról, amelyet kimondanak az emberek, számot fognak adni az ítélet napján. ³⁷ Mert szavaid alapján mentenek fel, vagy szavaid alapján ítélnék el.«

Jézus nem ad jelet ³⁸ Ekkor az írástudók és farizeusok közül egyesek azt mondták neki: »Mester, szeretnénk tőled egy jelet látni.«

³⁹ Ő azt válaszolta nekik: »A gonosz és parázna nemzedék jelet kíván, de nem kap más jelet, csak Jónás próféta jelét.

⁴⁰ Mert amint *Jónás a cethal gyomrában volt három nap és három éjjel* (Jón 2,1), úgy lesz az Emberfia is a föld szívében három nap és három éjjel.

⁴¹ A ninivei férfiak föltámadnak majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkal együtt, és el fogják ítélni azt, mert ők megtértek Jónás igehirdetésére (Jón 3,5); és íme, nagyobb van itt, mint Jónás.

⁴² Dél királynője (1 Kir 10,1-10) föl fog támadni az ítéletkor ezzel a nemzedékkal együtt, és el fogja ítélni azt, mert ő eljött a föld határaitól, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; és íme, nagyobb van itt, mint Salamon.

A tisztátalan lelkekről ⁴³ Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken jár és megnyugvást keres, de nem talál. ⁴⁴ Akkor azt mondja: `Visszatérek a házamba, ahonnan kijöttem. Amikor odaér, üresen találja, kisöpörve és felékesítve. ⁴⁵ Erre elmegy, maga mellé vesz hét más lelket, magánál gonoszabbakat; bemennek és ott laknak. Annak az embernek pedig ez az utóbbi állapota rosszabb lesz az előzőnél. Így történik ezzel

παραβολὴν τοῦ σπειραντος. ¹⁹ παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ ποιηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. ²⁰ ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν. ²¹ οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. ²² ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ²³ ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ²⁴ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, Ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ²⁵ ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπήλθεν. ²⁶ ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. ²⁷ προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότης εἶπον αὐτῷ, Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; ²⁸ ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δούλοι λέγουσιν αὐτῷ, Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; ²⁹ ὁ δὲ φησιν, Οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σίτον. ³⁰ ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα ἕως τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σίτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. ³¹ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ³² ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. ³³ Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. ³⁴ Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς. ³⁵ ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς [κόσμου]. ³⁶ Τότε ἀφείσιν τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Διασάφισον ἡμῖν τὴν

nehogy megtérjenek, s meggyógyítsam őket' (Mt 6,9-10).

¹⁶ A ti szemetek azonban boldog, mert lát, és a fületek, mert hall. ¹⁷ Bizony, mondom nektek: Sok próféta és igaz vágyott látni, amiket ti láttok, és nem látta, hallani, amiket ti hallotok, de nem hallotta.

A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata

¹⁸ Halljátok hát, hogy mit jelent a magvető példabeszéde: ¹⁹ Amikor valaki hallja az ország igéjét, s nem érti meg, akkor eljön a gonosz és elragadja, amit a szívébe vetettek: ez az, ami az útfélre esett. ²⁰ A köves helyre hullott mag pedig az, aki hallja az igét, s mindjárt be is fogadja örömmel, ²¹ de nincs gyökere, és csak ideig-óráig tart. Amikor az ige miatt szorongatás és üldözés támad, hamar megbotránkozik. ²² A tövisek közé hullott pedig az, aki hallja az igét, de a világ gondjai és a csalóka gazdagság elfojtja azt, és az gyümölcsöt nem hoz. ²³ A jó földbe vetett mag pedig az, aki hallja az igét és meg is érti azt. Aztán gyümölcsöt hoz: az egyik százszorosot, a másik hatvanszorosat, a harmadik harmincszorosat.«

Példabeszéd a búzáról és a konkolyról

²⁴ Más példabeszédet is mondott nekik: »Hasonlít a mennyek országa egy emberhez, aki jó magot vetett szántóföldjébe. ²⁵ Amíg aludtak az emberek, eljött az ellensége, konkolyt vetett a búza közé és elment. ²⁶ Amikor kisarjadt a gabona és kalászba szökkent, előtűnt a konkoly is. ²⁷ Odamentek a szolgák a gazdához és azt mondták neki: »Uram! Ugye, te jó magot vetettél a szántóföldedbe? Honnan van hát benne a konkoly?« ²⁸ Azt felelte nekik: »Ellenséges ember cselekedte ezt.« A szolgák erre megkérdezték tőle: »Akarod-e, hogy elmenjünk és kiszedjük belőle?« ²⁹ Ő azonban azt felelte: »Nem, nehogy a konkolyt kiszedve kitépjétek vele együtt a búzát is. ³⁰ Hagyjátok együtt felnőni mindkettőt az aratásig. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: Gyűjtsétek először össze a konkolyt és kössétek kékébe, hogy elégessék. A búzát pedig gyűjtsétek össze a magtáramba.«

Példabeszéd a mustármagról

³¹ Egy másik példabeszédet is mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet egy ember megfogott, és elvetett a szántóföldjébe. ³² Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb lesz más veteményeknél. Fa lesz belőle, úgyhogy jönnek az ég madarai, és az ágai közt fészkelnek« [Dán 4,8k.18].

Példabeszéd a kovásról

³³ Azután egy másik példabeszédet mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet egy asszony megfogott, és belekeverte három mérőnyi lisztbe, amíg meg nem kelt az egész.«

παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 38 ὁ δὲ ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζανία εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. 40 ὡς περ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ [κατα]καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. 41 ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν, 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὡτα ἀκουέτω. 44 Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. 45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας. 46 εὐρῶν δὲ ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. 47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ. 48 ἦν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγην, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων. 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 51 Συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ, Ναί. 52 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. 53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετήρεν ἐκεῖθεν. 54 καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 καὶ οὐκ ἐποίησεν

A példabeszédek értelme 34 Mindezeket Jézus példabeszédekben mondta el a tömegnek. Példabeszéd nélkül semmit sem mondott nekik, 35 hogy beteljesedjék, amit a próféta mondott:

»Példabeszédekre nyitom ajkamat, kijelentem a világ alapítása óta elrejtett dolgokat« (Zsolt 78,2).

A konkolyról szóló példabeszéd magyarázata

36 Akkor elbocsátotta a tömeget és hazament. Tanítványai odamentek hozzá és azt mondták: »Magyarázd meg nekünk a példabeszédet a szántóföldben lévő konkolyról!« 37 Ő azt felelte nekik: »Aki a jó magot veti, az az Emberfia. 38 A szántóföld a világ, a jó mag az ország fiai, a konkoly pedig a gonosz fiai. 39 Az ellenség, aki elvetette, az ördög, az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok. 40 Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzben elégetik, úgy lesz a világ végén is: 41 az Emberfia elküldi angyalait, azok összeszednek az ő országában minden botránnyt, és azokat, akik gonoszságot cselekszenek, 42 és bedobják őket a tüzes kemencébe. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás. 43 Akkor az igazak ragyogni fognak Atyjuk országában, mint a nap. Akinek füle van, hallja meg!

Példabeszédek a kincsről és a gyöngyről

44 Hasonló a mennyek országa a szántóföldbe rejtett kincshez. Egy ember megtalálta, újra elrejtette, aztán örömeiben elment, eladta mindenét, amiye csak volt, és megvette a szántóföldet.

45 Hasonló a mennyek országa a kereskedő emberhez, aki szép gyöngyöket keresett. 46 Amikor talált egy sokat érő gyöngyöt, elment, eladta mindenét, amiye csak volt, és megvette azt.

Példabeszéd a hálóról 47 Hasonló a mennyek országa a tengerbe vetett hálóhoz, amely minden fajta halat összefogott. 48 Amikor megtelt, felhúzták a partra, leültek, és a jókat edényekbe gyűjtötték, a hitványát pedig kidobták. 49 Így lesz a világ végén is. Az angyalok kimennek majd, a gonoszokat elválasztják az igazaktól 50 és bedobják őket a tüzes kemencébe. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás.

A régi és az új 51 Megértettétek mindezeket?« Azt felelték neki: »Igen.« 52 Ő pedig azt mondta nekik: »Így tehát minden írástudó, aki járatos a mennyek országában, hasonló a házigazdához, aki kincseiből újat és régit hoz elő.«

53 Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a példabeszédeket, eltávozott onnan.

Újabb messiási tettek; a tanítványok oktatása: 13,54-17,27

Visszautasítás Názáretben 54 Azután elment a saját falujába, és tanította őket a zsinagógájukban, úgy, hogy elcsodálkoztak rajta: »Honnan van ennek

καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵⁸ καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

§14 ¹ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, ² καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ³ Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν [αὐτὸν] καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁴ ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ, Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. ⁵ καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτείνειν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. ⁶ γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρесе τῷ Ἡρώδῃ, ⁷ ὅθεν μεθ' ὄρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. ⁸ ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ⁹ καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, ¹⁰ καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν [τὸν] Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. ¹¹ καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. ¹² καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό[ν], καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. ¹³ Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. ¹⁴ καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ¹⁵ ὁψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ¹⁶ ὁ δὲ [Ἰησοῦς] εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. ¹⁷ οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ¹⁸ ὁ δὲ εἶπεν, Φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς. ¹⁹ καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. ²⁰ καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους

ilyen bölcsessége és a csodái? ⁵⁵ Nem az ács fia ez? Anyját nem Máriának hívják, és a testvérei nem Jakab, József, Simon és Júdás? ⁵⁶ Nincs itt nálunk minden nővére? Honnan vette hát mindezt?« ⁵⁷ És megbotránkoztak benne. Jézus pedig azt mondta nekik: »Nem vetik meg a prófétát, csak a hazájában és a saját házában.« ⁵⁸ Nem is tett ott sok csodát a hitetlenségük miatt.

14 Heródes véleménye Jézusról

¹ Abban az időben Heródes negyedes fejedelem híret hallotta Jézusnak, ² és azt mondta szolgálóinak: »Ez Keresztelő János. Ő támadt föl a halálból, ezért működnek benne a csodatevő erők.«

Keresztelő János lefejezése ³ Heródes ugyanis elfogatta Jánost, megkötözte és börtönbe vetette Heródiás miatt, aki testvérének, Fülöpnek volt a felesége. ⁴ János ugyanis azt mondta neki: »Nincs megengedve neked, hogy ő a tiéd legyen.« ⁵ Meg akarta őt ölni, de félt a néptől, mert prófétának tartották őt.

⁶ Amikor Heródesnek születésnapja volt, Heródiás lánya kiállt középre és táncolt. Tetszett ez Heródesnek, ⁷ ezért esküvel megígérte, hogy megadja neki, bármit kér is tőle. ⁸ Mivel az anyja már előre kioktatta, így szólt: »Add ide nekem egy tálon Keresztelő János fejét.« ⁹ A király elszomorodott, de az eskü és az asztalnál ülők miatt megparancsolta, hogy adják oda neki. ¹⁰ Elküldött és lefejeztette Jánost a börtönben. ¹¹ A fejét odavitték egy tálon és átadták a lánynak, az meg odavitte anyjának. ¹² A tanítványai pedig fogták a holttestet és eltemették őt, aztán elmentek és hírül vitték Jézusnak.

Az első kenyérszaporítás ¹³ Amikor Jézus meghallotta ezt, visszavonult onnan bárkán egy pusztára helyre, egyedül. A tömegek tudomást szereztek erről és követték őt gyalog a városokból. ¹⁴ Mikor kiszállt, meglátta a hatalmas tömeget. Megesett rajtuk a szíve, és meggyógyította a köztük lévő betegeket. ¹⁵ Mikor este lett, odamentek hozzá a tanítványok és azt mondták neki: »Sivár ez a hely és az idő is eljárt már. Bocsásd el a tömeget, hogy a falvakba menjenek és ennielők vegyenek maguknak.« ¹⁶ Jézus azonban azt mondta nekik: »Nincs rá szükség, hogy elmenjenek, adjatok nekik ti enni.« ¹⁷ Azok ezt felelték neki: »Nincs itt másunk, csak öt kenyér és két hal.« ¹⁸ Azt mondta nekik: »Hozzátok ide azokat.« ¹⁹ Megparancsolta, hogy a tömeg telepedjék le a fűre, aztán fogta az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, áldást mondott, megtörte a kenyereket és odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig a tömegnek. ²⁰ Mindnyájan ettek és jóllaktak. Végül fölszedték a megmaradt

πλήρεις. ²¹ οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. ²² Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσει τοὺς ὄχλους. ²³ καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. ὁφίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. ²⁴ τὸ δὲ πλοῖον ἤδη σταδίους πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπείχει, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ²⁵ τετάρτη δὲ φυλακῆ τῆς νυκτὸς ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ²⁶ οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι Φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. ²⁷ εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν [ὁ Ἰησοῦς] αὐτοῖς λέγων, **Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.** ²⁸ ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν, Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σέ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ²⁹ ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου [ὁ] Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ³⁰ βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον [ἰσχυρὸν] ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων, Κύριε, σῶσόν με. ³¹ εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; ³² καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. ³³ οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. ³⁴ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. ³⁵ καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὄλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ³⁶ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἦψαντο διεσώθησαν.

§15 ¹ Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες, ² Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας [αὐτῶν] ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ³ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ⁴ ὁ γὰρ θεὸς εἶπεν, Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ⁵ ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ὅς ἂν εἴπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῆθῃς, ⁶ οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἠκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ⁷ ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων, ⁸ Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ, ἢ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

darabokat, tizenkét tele kosárral. ²¹ Mintegy ötezer férfi volt, aki evett, az asszonyokat és gyerekeket nem számítva.

Ἰησοῦς α τὴν θάλασσαν ²² Ezután mindjárt megparancsolta a tanítványoknak, hogy szálljanak bárkába, és menjenek előtte a túlpartra, amíg ő elbocsátja a tömeget. ²³ Miután elbocsátotta a tömeget, egyedül fölment a hegyre imádkozni. Amikor beesteledett, egyedül volt ott.

²⁴ A bárka pedig már sok stádiumnyira volt a parttól, hányták-vetették a hullámok, mert ellenszél volt. ²⁵ Éjjel pedig, a negyedik őrváltás idején odament hozzájuk a tengeren járva. ²⁶ Amikor a tanítványok meglátták őt, amint a tengeren jár, megrettentek és azt mondták: »Kísértet!«, és félelmükben kiáltozni kezdtek. ²⁷ Jézus azonban mindjárt szólt nekik: »Bízzatok, én vagyok, ne féljete!« ²⁸ Péter így válaszolt neki: »Uram, ha te vagy, parancsold, hogy hozzád menjek a vízben.« ²⁹ Ő azt mondta: »Gyere!« Péter kiszállt a bárkából, elindult a vízben és Jézushoz ment. ³⁰ Mikor azonban látta az erős szelet, megijedt, és amint merülni kezdett, felkiáltott: »Uram! Ments meg engem!« ³¹ Jézus azonnal kinyújtotta a kezét, megragadta őt és azt mondta neki: »Te kishitű! Miért kételkedtél?« ³² Amikor beszálltak a bárkába, elállt a szél. ³³ Akik a bárkában voltak, leborultak előtte, és azt mondták: »Valóban Isten Fia vagy!«

Ἰατροὶ ἐν τῷ ὄρει ³⁴ Átkelve a tavon Genezáret földjére jutottak. ³⁵ Amikor annak a helynek a lakosai felismerték őt, üzentek az egész környékre, odahoztak hozzá minden beteget, ³⁶ és kérték őt, hogy legalább a ruhája szegélyét érinthessék. Akik csak megérintették, meggyógyultak.

15 A tisztaságról és a tisztátalanságról ¹ Akkor odajöttek Jézushoz a farizeusok és írástudók Jeruzsálemből és azt mondták: ² »Miért vetik el tanítványaid az ősök hagyományát? Hisz nem mossák meg a kezüket, amikor kenyeret esznek.« ³ Ő ezt felelte nekik: »Ti pedig miért szegitek meg Isten parancsát a ti hagyományotok miatt? Isten ugyanis azt mondta: ⁴ *'Tiszteld atyádat és anyádat!'* és: *'Aki apját vagy anyját gyalázza, haljon meg'* [Kiv 20,12; 21,17]. ⁵ Ti pedig azt mondjátok: 'Ha valaki így szól apjához vagy anyjához: fogadalmi ajándék az, ami tőlem neked járna, ⁶ annak nem kell apját támogatnia.' Érvénytelenítettétek az Isten szavát hagyományotok miatt. ⁷ Képmutatók! Helyesen jövendölt rólatok Izajás:

⁸ *'Ez a nép ajkával tisztel engem, a szíve azonban távol van tőlem.*

⁹ *Hiába tisztelnek engem,*

9 μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς, Ἐκείθεν ἔκβηται ἡ βασιλεία τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ, Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 ἄφετε αὐτοὺς· τυφλοὶ εἰσὶν ὁδηγοὶ [τυφλῶν]· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὀδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν [ταύτην]. 16 ὁ δὲ εἶπεν, Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 ταῦτά ἐστὶν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναanaία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραζεν λέγουσα, Ἐλέησόν με, κύριε, υἱὸς Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. 24 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. 25 ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι. 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 ἡ δὲ εἶπεν, Naί, κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κυλλοὺς, κωφοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 31 ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, καὶ χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραὴλ.

ha emberi tudományt és parancsokat tanítanak« (Iz 29,13).

10 Ezután magához hívta a tömeget, és azt mondta nekik: »Halljátok és értsétek meg: 11 Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a szájába, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert.«

12 Akkor odamentek a tanítványai, és azt mondták neki: »Ugye tudod, hogy a farizeusok megbotránkoztak annak hallatára, amit mondtál?« 13 Ő így válaszolt: »Minden növényt, amelyet nem az én mennyei Atyám ültetett, gyökerestől ki fognak tépni. 14 Hagyjátok őket: vakoknak vak vezetői ők. Ha pedig vak vezet a vakot, mindketten gödörbe esnek.« 15 Péter akkor ezt mondta neki: »Magyarázd meg nekünk ezt a példabeszédet!« 16 Ő ezt felelte: »Még mindig értetlenek vagytok ti is? 17 Nem értitek, hogy mindaz, ami bemegy a szájba, a gyomorba kerül, aztán meg az árnyékszékbe dobják? 18 Az azonban, ami a szájából kijön, a szívből származik, és ez teszi tisztátalanná az embert. 19 Mert a szívből származnak a rossz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, erkölcstelenségek, lopások, hamis tanúskodás, káromkodások. 20 Ezek teszik tisztátalanná az embert. Az pedig, hogy valaki mosatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.

A pogány asszony lányának meggyógyítása

21 Jézus ezután elment onnan: visszavonult Tírusz és Szidon vidékére. 22 És íme, egy kánaáni asszony, aki arról a vidékről jött, így kiáltott hozzá: »Könyörülj rajtam, Uram, Dávid Fia! A lányomat kegyetlentül gyötri egy ördög.« 23 Ő azonban egy szóval sem válaszolt neki.

A tanítványai odamentek hozzá és kérték: »Küldd el őt, mert kiabál utánunk!« 24 Ekkor így szólt: »Nem kaptam küldetést máshová, csak Izrael házának elveszett juhaihoz.« 25 Az asszony mégis odament, leborult előtte és kérte: »Uram, segíts rajtam!« 26 Erre így válaszolt: »Nem való elvenni a gyerekek kenyerét, és odadobni a kiskutyáknak.« 27 De az asszony csak folytatta: »Igen, Uram, de a kiskutyák is esznek a morzsákból, amelyek lehullanak uruk asztaláról.« 28 Erre Jézus így szólt hozzá: »Asszony, nagy a te hited! Történjék veled akaratod szerint!« És abban az órában meggyógyult a lánya.

Betegek gyógyítása 29 Jézus ezután eltávozott onnan, és elment a Galileai tenger mellé. Fölment a hegyre és ott leült. 30 Nagy tömeg jött oda hozzá: voltak velük sánták, vakok, nyomorékok, némák és sok másféle beteg. Letették őket a lábaihoz, ő pedig meggyógyította őket. 31 A tömeg csodálkozott, amikor látta a némákat beszélni, a nyomorékokat

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστευσι οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπαν, Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. 35 καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν 36 ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἦσαν, ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. 38 οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγαδάν.

§16 1 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδείξαι αὐτοῖς. 2 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, [Ὁψίας γενομένης λέγετε, Εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· 3 καὶ πρωί, Σήμερον χειμῶν, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε.] 4 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. 5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. 6 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁράτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 7 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. 8 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; 9 οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων, Τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 οἱ δὲ εἶπαν, Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς δὲ

meggyógyulni, a sántákat jární, a vakokat látni, és magasztalták Izrael Istenét.

A második kenyérszaporítás 32 Jézus pedig magához hívta tanítványait és azt mondta nekik: »Megesik a szívem a tömegen, mert íme, már három napja velem vannak és nincs mit enniük. Nem akarom őket étlen elbocsátani, nehogy ellankadjanak az úton.« 33 A tanítványok ezt felelték neki: »Honnan lenne a pusztaságban annyi kenyérünk, hogy jóltartsunk ekkora tömeget?« 34 Jézus megkérdezte tőlük: »Hány kenyerek van?« Azt felelték: »Hét, és néhány apró halunk.« 35 Erre megparancsolta a tömegnek, hogy telepedjék le a földre. 36 Azután fogta a hét kenyeret és a halakat, hálát adott, megtörte és odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig a tömegnek. 37 Ettek mindannyian, és jóllaktak. A megmaradt darabokat felszedték, hét telekosárral. 38 Négyezer férfi volt, aki evett, az asszonyokat és a gyerekeket nem számítva. 39 Miután elbocsátotta a tömeget, beszállt a hajóba és Magadán vidékére ment.

16 Jézus nem ad jelet 1 Odamentek hozzá a farizeusok és a szaddúceusok, hogy próbára tegyék. Kérték őt, hogy mutasson nekik égi jelet. 2 Ő így válaszolt nekik: »Amikor beesteledik, azt mondjátok: 'Jó idő lesz, mert vöröslik az ég.' 3 Hajnalban pedig: 'Ma vihar lesz, mert vöröslik és borús az ég.' Az ég arculatát tehát meg tudjátok ítélni, az idők jeleit azonban nem tudjátok! 4 A gonosz és házasságtörő nemzedék jelet kíván, de nem kap más jelet, csak Jónás jelét.« Ezzel otthagya őket és elment.

Óvás a farizeusoktól és a szaddúceusoktól 5 Amikor tanítványai átmentek a másik partra, elfelejtettek kenyeret vinni. 6 Jézus így szólt hozzájuk: »Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok és a szaddúceusok kovászatól!« 7 Azok erre így tanakodtak egymás közt: »Nem hoztunk kenyeret!« 8 Jézus, aki tudta ezt, megkérdezte tőlük: »Kishitűek, miért tanakodtok magatok közt azon, hogy nincs kenyerek? 9 Még mindig nem értitek? Nem emlékeztek az ötezer ember öt kenyérére, és hogy hány kosárral szedtetek fel? 10 És a négyezer ember hét kenyérére, hogy hány kosárral szedtetek fel? 11 Miért nem értitek meg, hogy nem a kenyerekről beszéltem nektek! A farizeusok és a szaddúceusok kovászatól őrizkedjetek!« 12 Ekkor felfogták, hogy nem arra gondolt, hogy a kenyér kovászatól óvakodjanak, hanem a farizeusok és a szaddúceusok tanításától.

Péter hitvallása; Jézus válasza 13 Amikor Jézus Fülöp Cézareájának vidékére ment, megkérdezte tanítványait: »Kinek tartják az emberek az Emberfiát?« 14 Ők ezt felelték: »Egyesek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások meg Jeremiásnak,

θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα· ἐκείνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

§18 ¹ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; ² καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν ³ καὶ εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ⁴ ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ⁵ καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. ⁶ Ὃς δ' ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῆ μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῆ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. ⁷ οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἔλθειν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. ⁸ εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. ⁹ καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ¹⁰ Ὁράτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

(11)

¹² Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῆ ἐν ἓξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; ¹³ καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. ¹⁴ οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ [εἰς σέ] ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ¹⁶ ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῆ πᾶν ῥήμα. ¹⁷ ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. ¹⁸ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα

A tanítványok közössége: 18,1-35

18 A tanítványok vetélkedése

¹ Abban az órában a tanítványok odajöttek Jézushoz és azt mondták: »Ki a legnagyobb a mennyek országában?« ² Erre ő odahívott egy kisgyereket, közéjük állította ³ és így szólott: »Bizony, mondom nektek: ha meg nem tértek és nem lesztek olyanok, mint a kisgyerekek, nem mentek be a mennyek országába. ⁴ Aki ugyanis kicsivé lesz, mint ez a gyermek, az a legnagyobb a mennyek országában. ⁵ És aki befogad egy ilyen kisgyereket az én nevemben, engem fogad be.

Óvás a botránkoztatástól ⁶ Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsik közül, akik hisznek bennem, jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tenger mélyébe vetnék. ⁷ Jaj a világnak a botrányok miatt! Mert szükséges ugyan, hogy botrányok legyenek, de jaj annak az embernek, aki által a botrány történik.

⁸ Ha a kezed vagy a lábad megbotránkoztat téged, vágd le és dobd el magadtól! Jobb neked nyomorékon vagy sántán bemenned az életre, mint két kézzel vagy két lábbal az örök tűzre kerülnöd. ⁹ És ha a szemed botránkoztat meg téged, vágd ki és dobd el magadtól! Jobb neked fél szemmel az életre bemenned, mint két szemmel a gyehenna tüzére kerülnöd.

¹⁰ Vigyázzatok, ne vessetek meg egyet sem e kicsik közül. Mert mondom nektek: angyalaik a mennyekben mindig látják Atyám arcát, aki a mennyekben van. [11]

Példabeszéd az elveszett juhról ¹² Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van, és azok közül egy elkóborol, nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a hegyeken, nem megy-e el és nem keresi-e meg az eltévedtet? ¹³ Amikor pedig megtalálja, bizony, mondom nektek: jobban örül annak, mint a kilencvenkilencnek, amely el sem veszett. ¹⁴ Ugyanígy a ti Atyátok, aki a mennyekben van, nem akarja, hogy egy is elveszen e kicsik közül.

A testvér megintése ¹⁵ Ha a testvéred vétkezik ellened, menj és figyelmeztessd őt négszemközt. Ha hallgat rád, megnyerted testvéredet. ¹⁶ Ha azonban nem hallgat rád, végy magad mellé még egy vagy két társat, mert *minden dolgot két vagy három tanú szavával kell igazolni (Mt 19,15)*. ¹⁷ Ha rájuk sem akar hallgatni, mondd meg az egyháznak. Ha pedig az egyházra sem akar hallgatni, legyen számodra olyan, mint a pogány és a vámszedő. ¹⁸ Bizony, mondom nektek: mindaz, amit megkötök a földön, meg lesz kötve a mennyben is, és amit föloldok a

ἐν οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. **19** Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὐ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20** οὐ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. **21** Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἐπτάκις; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά. **23** Διὰ τοῦτο ὁμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησεν συναῖραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. **25** μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** πεσὼν οὖν ὁ δούλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. **27** σπλαγχισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. **28** ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκείνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὄφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπιγε λέγων, Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. **29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτόν λέγων, Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἠθέλει, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτόν εἰς φυλακὴν ἕως ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. **31** ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** τότε προσκαλεσάμενος αὐτόν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, Δούλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. **33** οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καγὼ σὲ ἠλέησα; **34** καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτόν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον. **35** Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

§19 ¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετήρειν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ² καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. ³ Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτόν καὶ λέγοντες, Εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ⁴ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ

meg lesz kötve a mennyben is, és amit föloldotok a földön, föl lesz oldva a mennyben is.

19 És bizony, mondom nektek: ha a földön ketten egyetértésben kérnek valamit, bármi legyen is az, megkapják Atyámtól, aki a mennyben van. **20** Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.«

A megbocsátás **21** Akkor Péter odament hozzá és azt mondta neki: »Uram! Hányszor vétkezhet ellenem a testvérem, hányszor kell megbocsátanom neki? Talán hétszer?« **22** Jézus azt felelte neki: »Nem azt mondom, hogy hétszer, hanem hogy hetvenszer hétszer {Ter 4,24}.

Példabeszéd a könyörtelen szolgáról **23** Ezért hasonlít a mennyek országa egy királyhoz, aki el akart számolni szolgáljaival. **24** Amikor elkezdte az elszámolást, odavitték hozzá az egyiket, aki tízezer talentummal tartozott. **25** Mivel nem volt miből megadnia, az úr megparancsolta, hogy adják el őt, a feleségét, a gyerekeit, és mindenét, amije csak van, és úgy fizessen. **26** A szolga erre a földig hajolt, és leborulva kérte: 'Légy türelemmel irántam, és mindent megadok neked.' **27** Megesett a szíve az úrnak a szolgán, elbocsátotta hát őt, és még az adósságot is elengedte neki. **28** Ez a szolga azonban, mihelyt kiment, találkozott egyik szolgatársával, aki tartozott neki száz dénárral. Megragadta őt, fojtogatta és követelte: 'Add meg, amivel tartozol.' **29** A szolgatársa a földig hajolt, és kérlelte: 'Légy türelemmel irántam, és megadom neked.' **30** Az azonban nem engedett, hanem elvitte és börtönbe vetette őt, amíg megadja a tartozását.

31 Amikor a szolga társai látták a történetet, nagyon elszomorodtak. Elmentek és elbeszéltek uruknak mindent, ami történt. **32** Akkor az úr magához hívta őt és azt mondta neki: 'Te gonosz szolga! Én az egész tartozást elengedtem neked, mert kértél engem. **33** Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, ahogy én is megkönyörültem rajtad?' **34** És az úr haragjában átadta őt a kínzóknak, amíg csak meg nem adja egész tartozását. **35** Így tesz majd mennyei Atyám is veletek, ha mindegyiktek szívből meg nem bocsát a testvérenek.«

19 Jézus elindul Júdeába ¹ Történt, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a szavakat, elhagyta Galileát, és Júdea határába ment a Jordánon túlra. ² Nagy tömeg követte őt, és ott meggyógyította őket.

A válasról és a nőtlenégről ³ Akkor odamentek hozzá a farizeusok, s hogy próbára tegyék, megkérdezték tőle: »El szabad-e az embernek bocsátania a feleségét bármi okból?« ⁴ Ő ezt felelte: »Nem olvastátok, hogy Aki kezdettől fogva

κτίσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς; ⁵ καὶ εἶπεν, Ἐνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ⁶ ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωρίζτω. ⁷ λέγουσιν αὐτῷ, Τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολύσαι [αὐτήν]; ⁸ λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολύσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. ⁹ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὁς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται. ¹⁰ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ], Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ¹¹ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον [τουτοῦ], ἀλλ' οἷς δέδοται. ¹² εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω. ¹³ Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ¹⁴ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹⁵ καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. ¹⁶ Καὶ ἰδοὺ εἰς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν, Διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; ¹⁷ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἰς ἐστὶν ὁ ἀγαθός. εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρησον τὰς ἐντολάς. ¹⁸ λέγει αὐτῷ, Ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Τὸ Οὐ φονεύσεις, Οὐ μοιχεύσεις, Οὐ κλέψεις, Οὐ ψευδομαρτυρήσεις, ¹⁹ Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ²⁰ λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; ²¹ ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ²² ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²⁴ πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ²⁵ ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἔξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες, Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; ²⁶ ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν. παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά.

teremtett, *férfinak és nőnek alkotta őket?* {Ter 1,27} És így szólt: ⁵ *Ἐzért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy testté lesz'* {Ter 2,24}. ⁶ Így már nem ketten vannak, hanem egy test. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza.« ⁷ Erre azt mondták neki: »Miért parancsolta hát Mózes, hogy *válólevelet kell adni* {MTörv 24,1} és *így kell elbocsátani?*« ⁸ Azt válaszolta nekik: »Mózes a ti keményszívűségetek miatt engedte meg nektek, hogy elbocsássátok feleségeiteket. De ez kezdetben nem így volt. ⁹ Mondom hát nektek: aki elbocsátja feleségét – hacsak nem paráznság miatt –, és mást vesz el, házasságot tör.«

¹⁰ Tanítványai erre azt mondták neki: »Ha így áll a dolog az ember feleségével, nem érdemes megházasodni.« ¹¹ Ő azt felelte nekik: »Nem mindenki érti meg ezt a dolgot, csak azok, akiknek megadatott. ¹² Vannak ugyanis eunuchok, akik anyjuk méhéből így születtek; aztán vannak eunuchok, akiket az emberek tettek ilyenné, és vannak olyan eunuchok is, akik önmagukat férfiatlanították a mennyek országáért. Aki meg tudja érteni, értse meg.«

A gyermekek megáldása

¹³ Akkor kisgyermekeket vittek oda hozzá, hogy tegye rájuk a kezét és imát mondjon, de a tanítványok megszidták őket. ¹⁴ Jézus azonban azt mondta: »Engedjétek hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké a mennyek országa.« ¹⁵ Rájuk tette a kezét, és továbbment onnan.

A gazdagságról és Jézus követéséről

¹⁶ Ekkor íme, valaki odament hozzá és azt mondta: »Mester! Mi jót tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?« ¹⁷ Ő azt válaszolta neki: »Miért kérdezel engem a jóról? Csak egyvalaki a jó. Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsokat.«

¹⁸ Az megkérdezte: »Melyeket?« Jézus ezt felelte: »*Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, 19 tiszteld apádat és anyádat, és szerezd felebarátodat, mint önmagadat*« {Kiv 20,12-16; MTörv 5,16-20; Lev 19,18}. ²⁰ Az ifjú erre azt mondta neki: »Mindezeket megtartottam, mi hiányzik még nekem?« ²¹ Erre Jézus így szólt hozzá: »Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el, amid van, add oda a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyekben. Azután jöjj, kövess engem.« ²² E szó hallatára az ifjú szomorúan elment, mert nagy vagyona volt.

²³ Ekkor Jézus így szólt tanítványaihoz: »Bizony, mondom nektek: a gazdag ember nehezen tud bemenni a mennyek országába. ²⁴ S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.« ²⁵ Ennek hallatára a tanítványok nagyon

ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά.
27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ,
Ἴδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ
ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; 28 ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ
παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ,
καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους
κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.
29 καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ
ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ
ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου
ἐκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν
αἰώνιον κληρονομήσει. 30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται
πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

§20 1 Ὁμοία γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη ὅστις
ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτὸ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς
τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ· 2 συμφωνήσας δὲ μετὰ
τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν
ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
3 καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους
ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργοὺς· 4 καὶ ἐκείνοις
εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν
ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ἦ δίκαιον δώσω ὑμῖν.
5 οἱ δὲ ἀπήλθον. πάλιν [δὲ] ἐξελθὼν περὶ
ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
6 περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν
ἄλλους ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί ὧδε
ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; 7 λέγουσιν
αὐτῷ, Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει
αὐτοῖς, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν
ἀμπελῶνα. 8 ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ,
Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς
τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως
τῶν πρῶτων. 9 καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν
ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνά δηνάριον. 10 καὶ
ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον
λήμψονται· καὶ ἔλαβον [τὸ] ἀνά δηνάριον καὶ
αὐτοί. 11 λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ
οἰκοδεσπότη 12 λέγοντες, Οὗτοι οἱ ἔσχατοι
μῖαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς
ἐποίησας τοῖς βαστάσασιν τὸ βᾶρος τῆς
ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν, Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ
δηναρίου συνεφώνησάς μοι; 14 ἄρον τὸ σὸν
καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι
ὡς καὶ σοί. 15 [ἦ] οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω
ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου
πονηρὸς ἐστὶν ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι; 16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ
πρῶτοι ἔσχατοι. 17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς
εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα
[μαθητὰς] κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν
αὐτοῖς, 18 Ἴδού ἀναβαίνομεν εἰς

elsodálkoztak és megkérdezték: »Akkor hát ki
üdvözülhet?« 26 Jézus rájuk tekintett és így szólt:
»Embereknek lehetetlen ez, de Istennek minden
lehetséges« {Ter 18,14; Jób 42,2}.

27 Ekkor megszólalt Péter és azt mondta neki:
»Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged.
Mi lesz hát velünk?« 28 Jézus azt felelte nekik:
»Bizony, mondom nektek: ti, akik követtetek engem,
az újjászületés idején, amikor az Emberfia helyet
foglal dicsősége trónján, ti is tizenkét trónon fogtok
ülni, és ítélni fogjátok Izrael tizenkét törzsét. 29 És
mindenki, aki elhagyta házáat, fivéreit vagy nővéreit,
apját vagy anyját, gyermekeit vagy földjét az én
nevemért, százannyit kap majd és örök életet fog
örökölni.

30 Sokan lesznek elsőkből utolsók, és utolsókból
elsők.

20 Példabeszéd a szőlősgazdáról 1 Mert
hasonló a mennyek országa a házigazdához, aki
korán reggel kiment munkásokat fogadni a szőlőjébe.
2 Miután napi egy dénárban megegyezett a
munkásokkal, elküldte őket a szőlőjébe. 3 Amikor a
harmadik óra körül is kiment, látott másokat ott
ácsorogni tétlenül a piactéren. 4 Azt mondta nekik:
'Menjetek ki ti is a szőlőbe, és ami igazságos,
megadom majd nektek.' 5 Azok elmentek. Azután a
hatodik és a kilencedik óra körül ismét kiment és
ugyanígy tett. 6 Mikor a tizenegyedik óra körül
kiment és megint talált ott ácsorgókat, azt mondta
nekik: 'Miért álltok itt egész nap tétlenül?' 7 Azt
felelték neki: »Mert senki sem fogadott fel minket.'
Erre azt mondta nekik: 'Menjetek ki ti is a szőlőbe.'

8 Amikor beesteledett, a szőlő ura így szólt
intézőjéhez: 'Hívd a munkásokat, és add ki nekik a
bérüket, kezdve az utolsóktól az elsőig.' 9 Jöttek
azok, akik a tizenegyedik óra körül kezdtek, és
kaptak egy-egy dénárt. 10 Mikor az elsők sorra
kerültek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de ők is
csak egy-egy dénárt kaptak. 11 Amikor megkapták,
zúgolódní kezdtek a gazda ellen: 12 'Ezek az utolsók
csak egy órát dolgoztak, és egyformán kezelted őket
velünk, akik viseltük a nap terhét és hevét.' 13 Ő
azonban így válaszolt az egyiküknek: 'Barátom!
Nem vagyok hozzád igazságtalan. Nem egy
dénárban egyeztél meg velem? 14 Fogd, ami a tiéd, és
menj! Én ennek az utolsóknak is annyit akarok adni,
mint neked. 15 Vagy nem szabad azt tennem az
enyémekkel, amit akarok? Rossz szemmel nézed talán,
hogyan én jó vagyok?'

16 Így lesznek az utolsókból elsők és az elsőkből
utolsók.«

**A szenvedés és a feltámadás harmadik
megjövendölése** 17 Jézus ezután fölment

Ieruzsálembe. Útközben külön-megához hívta a

Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, ¹⁹ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. ²⁰ Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα καὶ αἰτούσα τι ἀπ' αὐτοῦ. ²¹ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Τί θέλεις; λέγει αὐτῷ, Εἰπέ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ²² ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν αὐτῷ, Δυναμέθα. ²³ λέγει αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν [τοῦτο] δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου. ²⁴ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ²⁵ ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν, Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. ²⁶ οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔσται ὑμῶν διάκονος, ²⁷ καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔσται ὑμῶν δούλος. ²⁸ ὡσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. ²⁹ Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχῶ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. ³⁰ καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθημένοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, [κύριε], υἱὸς Δαυίδ. ³¹ ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον ἐκραξαν λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, κύριε, υἱὸς Δαυίδ. ³² καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, Τί θέλετε ποιῆσω ὑμῖν; ³³ λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ³⁴ σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

§21 ¹ Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς ² λέγων αὐτοῖς, Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. ³ καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι Ὁ κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτοὺς.

Jeruzsálemben. Útközben külön magához hívta a tizenkét tanítványt, és azt mondta nekik: ¹⁸ »Íme, felmegyünk Jeruzsálembé, és az Emberfiát át fogják adni a főpapoknak és az írástudóknak. Halálra ítélik őt, ¹⁹ és átadják a pogányoknak, hogy kicsúfolják, megostorozzák és keresztre feszítsék, de harmadnapon föltámad.«

Az uralkodásról és a szolgálatról ²⁰ Akkor Zebedeus fiainak az anyja odament hozzá a fiaival együtt, és leborult előtte, hogy kérjen tőle valamit. ²¹ Jézus megkérdezte: »Mit kívánsz?« Az így válaszolt: »Rendeld el, hogy az én két fiam közül az egyik a jobboldon, a másik a baloldon üljön országodban.« ²² Jézus ezt válaszolta: »Nem tudjátok, mit kértek. Tudtok-e inni a kehelyből, amelyből én inni fogok?« Azt felelték neki: »Tudunk!« ²³ Ő erre azt mondta nekik: »A kelyhemből ugyan inni fogtok, de nem az én dolgom eldönteni, hogy a jobboldon vagy a baloldon ki üljön. Az azoké lesz, akiknek Atyám készítette.«

²⁴ Amikor a többi tíz meghallotta ezt, nagyon megharagudott a két testvérré. ²⁵ Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: »Tudjátok, hogy a nemzetek fejedelmei uralkodnak a népeken, és a nagyok hatalmaskodnak felettük. ²⁶ Köztetek azonban ne így legyen, hanem aki nagy akar lenni köztetek, legyen a szolgátok, ²⁷ és aki első akar lenni köztetek, az legyen a ti szolgátok. ²⁸ Hiszen az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.«

A két jerikói vak meggyógyítása ²⁹ Amikor kimentek Jerikóból, nagy tömeg követte őt. ³⁰ És íme, ott ült az út mellett két vak. Amint meghallották, hogy Jézus arra megy, felkiáltottak: »Könyörülj rajtunk, Uram, Dávid Fia!« ³¹ A tömeg rájuk parancsolt, hogy hallgassanak, de azok még hangosabban kiáltották: »Könyörülj rajtunk, Uram, Dávid Fia!« ³² Jézus megállt, odahívta őket és így szólt: »Mit akartok, hogy tegyek veletek?« ³³ Azok azt felelték neki: »Uram! Hogy megnyíljon a szemünk.« ³⁴ Jézusnak megesett rajtuk a szíve és megérintette a szemüket. Azonnal látni kezdtek és követték őt.

Viták a jeruzsálemi ellenfelekkel: 21,1-23,39

21 Bevonulás Jeruzsálembé ¹ Amikor már Jeruzsálem közelében jártak és odaértek Betfagéhoz az Olajfák hegyén, Jézus előre küldött két tanítványt. ² Azt mondta nekik: »Menjete be az elöttetek lévő faluba. Mindjárt találni fogtok egy szamarat megkötve, és vele egy csikót; oldjátok el, és vezessétek ide hozzám. ³ Ha pedig valaki szólna

4 Τοῦτο δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, 5 Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἴδου ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. 6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 7 ἦγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 ὁ δὲ πλείστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. 9 οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. 10 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, Τίς ἐστὶν οὗτος; 11 οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρεθ τῆς Γαλιλαίας. 12 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλοῦντων τὰς περιστεράς, 13 καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν. 14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ, ἠγανάκτησαν 16 καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; 17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ. 18 Πρωτὶ δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπέπεισεν. 19 καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ, Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ. 20 καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ; 21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ εἶπητε, Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. 22 καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήψετε. 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς,

valamit, mondjatók, hogy az Úrnak van rájuk szüksége, és azonnal el fogja engedni őket. 4 Ez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az ige, amit a próféta mondott:

5 *Mondjátok Sion leányának:*

Íme, királyod jön hozzád;

szelíd ő, s szamarháton ül,

szamárcsikón, teherhordó állat fián» {Iz 62,11; Zak 9,9}.

6 A tanítványok elmentek és megtették, amit Jézus parancsolt nekik. 7 Odavezették a szamarat és a csikót, rájuk tették ruháikat, ő pedig felült rájuk. 8 A hatalmas tömeg pedig leterítette ruháit az útra, mások meg ágakat vagdostak a fákról és az útra szórták. 9 A tömeg, amely előtte ment és akik követték, így kiáltoztak: »Hozsanna Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében jön! {Zsolt 118,26} Hozsanna a magasságban!«

10 Amikor bement Jeruzsálembe, az egész város megmozdult. Azt kérdezték: »Kicsoda ez?« 11 A tömeg így felelt: »Ez Jézus, a próféta, a galileai Názáretből.«

A templom megtisztítása 12 Jézus bement a templomba és kiűzte onnan mindazokat, akik adtak-vettek a templomban. A pénzváltók asztalait és a galambárosok székeit pedig fölborította. 13 Azt mondta nekik: »Írva van: 'Az én házamat az imádság házána fogják hívni', ti pedig rablók barlangjává teszitek azt« {Iz 56,7; Jer 7,11}.

14 A templomban vakok és sánták jöttek hozzá, s ő meggyógyította őket. 15 Amikor a főpapok és az írástudók látták a csodákat, amelyeket művelt, és a gyermekeket, akik így kiáltoztak a templomban: »Hozsanna Dávid Fiának!«, méltatlankodni kezdtek. 16 Azt mondták neki: »Hallod, hogy mit beszélnek ezek?« Jézus azt felelte nekik: »Igen. De sohasem olvastátok: 'Kisgyerekek és csecsemők ajkáról készítettél magadnak dicséretet?'« {Zsolt 8,3} 17 Aztán otthagya őket, kiment a városon kívülre Betániába, és ott maradt.

A fügefafa megátkozása 18 Kora reggel, amikor visszatért a városba, megéhezett. 19 Meglátott egy fügefát az út mellett, odament hozzá, de semmit nem talált rajta, csak leveleket. Azt mondta neki: »Ne legyen rajtad gyümölcs soha többé!« Erre a fügefafa azonnal kiszáradt. 20 Ennek láttán a tanítványok elcsodálkoztak és megkérdezték: »Miért száradt ki a fügefafa hirtelen?« 21 Jézus azt felelte nekik: »Bizony, mondom nektek: ha volna hitetek és nem kételkednétek, nemcsak a fügefával tehetnétek meg ezt, hanem ha azt mondanátok ennek a hegynek: 'Emelkedj fel és vesd magad a tengerbe', megtörténne. 22 Mindazt, amit hittel, imádságban

Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ λόγον ἓνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι καὶ γὰρ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ²⁵ τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ²⁶ ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. ²⁷ καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν, Οὐκ οἶδαμεν. Ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ²⁸ Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο. καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν, Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι. ²⁹ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐ θέλω, ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀπήλθεν. ³⁰ προσελθὼν δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ, κύριε· καὶ οὐκ ἀπήλθεν. ³¹ τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν, Ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ³² ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. ³³ Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴ ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. ³⁵ καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ³⁷ ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων, Ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν μου. ³⁸ οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹ καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ⁴⁰ ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις; ⁴¹ λέγουσιν αὐτῷ, Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ⁴² λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἐστὶν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; ⁴³ διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ

κέρτεκ, megkapjátok.«

Κérdés Jézus hatalmáról ²³ Amikor bement a templomba és tanított, odajöttek hozzá a főpapok és a nép vénei. Megkérdezték tőle: »Milyen hatalommal teszed mindezt? És ki adta neked ezt a hatalmat?« ²⁴ Jézus így válaszolt nekik: »Kérdeznék tőletek én is egy dolgot. Ha megmondjátok nekem, én is megmondom nektek, milyen hatalommal teszem mindezt. ²⁵ János keresztsége honnan volt? A mennyből vagy az emberektől?« Azok így tanakodtak egymás közt: ²⁶ »Ha azt mondjuk: 'a mennyből', azt mondja majd nekünk: 'Akkor miért nem hittetek neki?' Ha pedig azt mondjuk: 'az emberektől', félünk a néptől, mert mindnyájan prófétának tartják Jánost.« ²⁷ Azt felelték tehát Jézusnak: »Nem tudjuk.« Erre ő azt mondta nekik: »Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal teszem mindezt.«

Példabeszéd a két fiúról ²⁸ »Vajon erről mit gondoltok? Egy embernek két fia volt. Odament az elsőhöz és így szólt: 'Fiam! Menj ki ma, dolgozz a szőlőben!' ²⁹ Az így válaszolt: 'Nem akarok', de később meggondolta magát és kiment. ³⁰ Akkor odament a másikhoz is, és ugyanúgy szólt neki. Az ezt felelte: 'Igenis, Uram!' De nem ment ki. ³¹ A kettő közül melyik tette meg az apa akaratát?« Azt felelték: »Az első.« Erre Jézus azt mondta nekik: »Bizony, mondom nektek: a vámszedők és az utcanők előbb mennek be Isten országába, mint ti. ³² Eljött ugyanis hozzátok János az igazság útján – és nem hittetek neki. A vámszedők és az utcanők azonban hittek neki. Ti még ennek láttán sem gondoltátok meg magatokat később, hogy higgyetek neki.

Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről ³³ Hallgassatok meg egy másik példabeszédet. Volt egy gazda: *szőlőt ültetett, kerítést készített köréje, prést ásott benne és tornyot épített (Iz 5,1-2).* Aztán kiadta azt bérlőknek, és idegen földre utazott. ³⁴ Amikor elközelgett a szüret ideje, elküldte szolgálait a bérlőkhöz, hogy szedjék be a termését. ³⁵ A bérlők azonban megragadták a szolgálait; az egyiket megverték, a másikat megölték, a harmadikat megkövezték. ³⁶ Ekkor ismét küldött más szolgálakat, az előzőknél többet, de azok éppúgy tettek velük is. ³⁷ Végül elküldte hozzájuk a fiát, mondván: 'A fiamat majd tiszteletben tartják.' ³⁸ De a bérlők, mihelyt meglátták a fiút, azt mondták egymás között: 'Itt az örökös, gyertek, öljük meg, és szerezzük meg az örökségét.' ³⁹ Megragadták őt, kidobták a szőlőn kívülre és megölték. ⁴⁰ Amikor tehát eljön a szőlő ura, mit fog tenni ezekkel a bérlőkkel?« ⁴¹ Azt felelték neki: »A gonoszokat kegyetlenül el fogja pusztítani, a szőlőt pedig más bérlőknek adja, akik megadják neki a termést a maga idejében.« ⁴² Jézus

δοθήσεται ἔθνη ποιῶντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. **44** [[Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν.]] **45** Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἐγνώσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· **46** καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

§22 **1** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων, **2** Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **3** καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. **4** πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, Ἴδου τὸ ἀριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπήλθον, ὅς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὅς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὑβρίσαν καὶ ἀπέκτειναν. **7** ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **8** τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. **9** πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας οὓς εὗρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11** εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἀνθρώπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου. **12** καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφिमώθη. **13** τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις, Δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **14** πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. **15** Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16** καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντες, Διδάσκαλε, οἶδαμεν

megadják neki a termést a maga idejében.« **42** Jézus ekkor azt mondta nekik: »Sohasem olvastátok az Írásokban:

Ἄ ἡ κό, amelyet az építők elvetettek, szegletkővé lett;
az Úr tette azzá,
és ez csodálatos a mi szemünkben?» {Zsolt 118,22-23}

43 Ezért mondom nektek, hogy elveszik tőletek az Isten országát, és olyan népnek adják, amely meghozza annak gyümölcseit. **44** Aki ráesik erre a kőre, összezúzza magát, akire pedig ez ráesik, azt szét fogja zúzni.«

45 Példabeszédeit hallva a főpapok és a farizeusok megértették, hogy róluk beszél. **46** Ekkor el akarták őt fogni, de féltek a tömegetől, mert az emberek prófétának tartották őt.

22 Példabeszéd a királyi menyegzőről **1** Ezután

Jézus újra beszélni kezdett, és ismét példabeszédekben szólt hozzájuk: **2** »Hasonló a mennyek országa egy királyhoz, aki menyegzőt készített fiának. **3** Elküldte szolgálait, hogy hívják el a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akartak eljönni. **4** Ekkor más szolgálakat küldött ezekkel a szavakkal: »Mondjátok meg a meghívottaknak: Íme, a lakomat elkészítettem, ökreimet és hizlalt állataimat levágtam, minden készen van. Jöjjetek a menyegzőre. **5** De azok nem törődtek vele. Elmentek, egyik a földjére, a másik az üzlete után, **6** a többiek pedig megragadták a szolgálait, gyalázatokkal illették és megölték.

7 Haragra gerjedt erre a király, s elküldte hadseregét. A gyilkosokat elpusztította, a városukat pedig felégette. **8** Azután azt mondta a szolgálainak: »A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. **9** Menjetek hát ki a bekötő utakra, s akit csak találtok, hívjátok a menyegzőre.« **10** A szolgálak kimentek az utakra és összegyűjtöttek mindenkit, akit csak találtak, gonoszokat és jókat egyaránt, s a menyegzős ház megtelt vendégekkel.

11 Amikor a király bement, hogy megnézzze az asztalnál ülőket, észrevett ott egy embert, aki nem volt menyegzős ruhába öltözve. **12** Azt mondta neki: »Barátom, hogyan jöttél be ide menyegzős ruha nélkül?« Az nem szólt semmit. **13** Erre a király azt mondta a felszolgálóknak: »Kötözzétek meg kezét-lábát és dobjátok ki őt a külső sötétségre. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás! **14** Mert sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.«

Kérdés az adóról **15** Ekkor a farizeusok elmentek és kitervelték, hogy hogyan csalják őt törbe szóval. **16** Odaküldték hozzá tanítványaikat a Heródes-pártiakkal és azt mondták neki: »Mester! Tudjuk,

ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. 17 εἶπέ οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι κήνσον Καίσαρι ἢ οὐ; 18 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν, Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 19 ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; 21 λέγουσιν αὐτῷ, Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς, Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 22 καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπήλθον. 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24 λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν, Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 25 ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· 26 ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. 27 ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. 28 ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. 29 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ· 30 ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. 31 περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος, 32 Ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν [ὁ] θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἔξεπλήσθησαν ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἕξ αὐτῶν [νομικὸς] πειράζων αὐτόν, 36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· 38 αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. 39 δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται. 41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς 42 λέγων, Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστίν; λέγουσιν αὐτῷ, Τοῦ Δαυίδ. 43 λέγει αὐτοῖς, Πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι καλεῖ αὐτὸν κύριον λέγων, 44 Εἶπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου; 45 εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς

hogy igazmondó vagy és az Isten útját az igazság szerint tanítod, nem törődsz senkivel, mert nem nézed az emberek személyét. 17 Mondd meg tehát nekünk, mit gondolsz: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?« 18 Jézus azonban felismerte gonoszságukat és így szólt: »Miért kísértetek engem, ti képmutatók! 19 Mutassátok meg nekem az adópénzt!« Azok odahoztak neki egy dénárt. 20 Ekkor megkérdezte tőlük: »Kié ez a kép és a felirat?« 21 Azt felelték neki: »A császáré.« Erre azt mondta nekik: »Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené.« 22 Azok ezt hallva elcsodálkoztak, otthagyták őt és elmentek.

Kérdés a halottak feltámadásáról 23 Azon a napon odamentek hozzá a szaddúceusok, akik azt mondják, hogy nincs feltámadás. Megkérdezték őt: 24 »Mester! Mózes azt mondta: *Ha valaki meghal gyermekek nélkül, akkor a testvére vegye magához a feleségét, és támasszon utódot testvérének'* {**MTörv 25,5k; Ter 38,8**}. 25 Nos, volt nálunk hét testvér. Az első megnősült, de meghalt, és nem lévén utóda, ráhagyta a feleségét a testvére. 26 Hasonlóan a második és a harmadik is, sőt, mind a hét. 27 Mindnyájuk után pedig meghalt az asszony is. 28 A feltámadáskor melyiknek lesz a felesége a hét közül? Hiszen mindegyiké volt.« 29 Jézus így válaszolt nekik: »Tévelyegtek, mert nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát. 30 A feltámadottak ugyanis nem nőszülnek, és férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. 31 Nem olvastátok a halottak feltámadásáról, amit Isten mondott nektek: 32 *Ἐν vagyok Ábrahám Istene és Izsák Istene és Jákob Istene?'* {**κiv 3,6**} Ő nem a halottak Istene, hanem az élők.« 33 Mikor a tömeg ezt meghallotta, csodálkozott a tanításán.

Kérdés a főparancsról 34 Mikor a farizeusok meghallották, hogy a szaddúceusokat elnémitotta, összegyűltek egy csoportba, 35 és az egyikük, egy törvénytudó, hogy próbára tegye, megkérdezte tőle: 36 »Mester, melyik a legnagyobb parancs a törvényben?« 37 Ő azt felelte neki: »*Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből* és teljes elmédből' {**MTörv 6,5**}. 38 Ez a legnagyobb, az első parancs. 39 A második hasonló ehhez: *'Szeresd felebarátodat, mint önmagadat'* {**Lev 19,18**}. 40 Ezen a két parancson alapul az egész törvény és a próféták.«

Kérdés a Messiásról 41 Mivel a farizeusok együtt voltak, Jézus megkérdezte őket: 42 »Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia ő?« Azt felelték neki: »Dávidé.« 43 Erre megkérdezte tőlük: »Akkor Dávid miért hívja őt a Lélek által Úrnak, amikor így szól:

44 *Ἰgy szól az Úr az én Uramhoz:*

Jobbom felől foglalj helyet,

míg lábaid alá vetem ellenségeidet' {**Zsolt 110,1**}.

αὐτοῦ ἐστίν; ⁴⁶ καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

§23 ¹ Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ² λέγων, Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. ³ πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. ⁴ δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα [καὶ δυσβάστακτα] καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινήσαι αὐτά. ⁵ πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, ⁶ φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ⁷ καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, Ῥαββί. ⁸ ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε, Ῥαββί, εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοὶ ἐστε. ⁹ καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος. ¹⁰ μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητῆς ὑμῶν ἐστὶν εἷς ὁ Χριστός. ¹¹ ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. ¹² ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. ¹³ Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

(14)

¹⁵ Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. ¹⁶ Οὐαὶ ὑμῖν, ὀδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες, Ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστίν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει. ¹⁷ μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάσας τὸν χρυσόν; ¹⁸ καὶ, Ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστίν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει. ¹⁹ τυφλοὶ, τί γὰρ μείζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; ²⁰ ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· ²¹ καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· ²² καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. ²³ Οὐαὶ ὑμῖν,

⁴⁵ Ha tehát Dávid Úrnak hívja őt, hogyan lehet az ő fia?»

⁴⁶ Senki sem tudott válaszolni neki egy szót sem, és attól a naptól fogva senki nem merte őt többé kérdezni.

23 Az írástudók és farizeusok ¹ Jézus ezután így beszélt a tömeghez és tanítványaihoz: ² »Az írástudók és farizeusok Mózes székében ülnek. ³ Ezért mindazt, amit mondanak nektek, tegyétek meg és tartsátok meg – de a tetteiket ne kövessétek, mert mondják ők, de nem teszik. ⁴ Súlyos és elviselhetetlen terheket kötöznek össze és raknak az emberek vállára, de ők maguk egy ujjukkal sem hajlandók megmozdítani azokat. ⁵ Minden tettüket azért teszik, hogy lássák őket az emberek. Imaszíjaikat szélesre szabják, bojtjaikat megnagyobbítják. ⁶ Szeretik a főhelyeket a lakomákon, az első helyeket a zsinagógákban, ⁷ a köszöntéseket a főtéren, s azt, ha az emberek rabbinak hívják őket. ⁸ Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti Tanítótok, ti pedig mind testvérek vagytok. ⁹ Atyátoknak se hívjatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei. ¹⁰ Ne hívassátok magatokat mesternek se, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus. ¹¹ Aki közületek a legnagyobb, legyen a szolgátok. ¹² Mert aki önmagát felmagasztalja, azt megalázzák, s aki megalázza önmagát, azt felmagasztalják.

¹³ Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt. Ti magatok nem mentek be, és akik be szeretnének menni, azokat sem hagyjátok bemenni. [14]

¹⁵ Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bejártok tengert és szárazföldet, hogy egy megtérőt szerezzetek, s amikor megszereztétek, magatoknál kétszer inkább a gyehenna fiává teszitek.

¹⁶ Jaj nektek, vak vezetők, akik azt mondjátok: »Ha valaki megesküszik a templomra, az semmi, de aki megesküszik a templom aranyára, az kötelez.» ¹⁷ Ti ostobák és vakok! Mi a nagyobb, az arany, vagy a templom, amely megszenteli az aranyat? ¹⁸ És azt mondjátok: »Ha valaki az oltárra esküszik, az semmi, de aki a rajta levő ajándéokra esküszik, az kötelez.» ¹⁹ Ti vakok! Mi a nagyobb, az ajándék, vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? ²⁰ Hiszen aki az oltárra esküszik, megesküszik az oltárra és mindenre, ami rajta van. ²¹ S aki a templomra esküszik, megesküszik a templomra, és arra, aki benne lakik. ²² Aki pedig az égre esküszik, Isten trónjára esküszik, és arra, aki azon ül.

²³ Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok mentából, kaporból és köményből,

γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα [δὲ] ἔδει ποιῆσαι κάκεινα μὴ ἀφιέναι. **24** ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. **25** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ καθαρὸν. **27** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκοιναμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. **29** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, **30** καὶ λέγετε, Εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεθα αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. **31** ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. **32** καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. **33** ὄφεις γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; **34** διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· **35** ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. **37** Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. **38** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. **39** λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

§24 **1** Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ· **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῆ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ καταλυθήσεται. **3** Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ

de elhanyagoljátok a törvény komolyabb parancsait, a jogot, az irgalmat és a hűséget. Ezeket meg kellene tenni, s azokat sem elhagyni. **24** Vak vezetők, akik kiszűrítetek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelítetek.

25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, de belül tele vagytok rablással és tisztátalansággal. **26** Te vak farizeus! Tisztítsd meg előbb a pohár belsejét, hogy a külseje is tiszta legyen!

27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlítotok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak a holtak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. **28** Így ti is kívülről ugyan igaznak látszotok az emberek előtt, de belül tele vagytok képmutatással és gonoszossággal.

29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket építetek a prófétáknak, és feldíszítetek az igazak sírjait, **30** s azt mondjátok: 'Ha atyáink napjaiban éltünk volna, nem lettünk volna bűntársaik a próféták vérében.' **31** De ti magatok tanúsítjátok, hogy fiai vagytok azoknak, akik a prófétákat megölték. **32** Ti is betöltitek atyáitok mértékét! **33** Kígyók, viperák fajtái! Hogyan menekülhetnétek meg a gyehenha ítéletétől? **34** Ezért íme, küldök hozzátok prófétákat, bölcseket és írástudókat. Közülük egyeseket megöltök majd és keresztre feszítetek, másokat megostoroztok zsinagógáitokban és üldöztök városról-városra. **35** Így rátok száll minden igaz vér, amelyet kiontottak a földön az igaz Ábel vérétől Zakariásnak, Barakiás fiának véreig, akit megöltetek a templom és az oltár között. **36** Bizony, mondom nektek: rászáll mindez erre a nemzedékre.

Jeruzsálem megintése

37 Jeruzsálem,

Jeruzsálem, te megölsz a prófétákat, és megkövezed azokat, akiket hozzád küldtek! Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, mint ahogy a tyúk a szárnyai alatt összegyűjti a csibéit, de ti nem akartátok! **38** *Íme, elhagyott pusztula lesz a házatok!* {Zsolt 69,26} **39** Mert mondom nektek: Nem láttok engem mostantól, amíg azt nem mondjátok: 'Áldott, aki az Úr nevében jön!'« {Zsolt 118,26}

Tanítás a végső időről: 24,1-25,46

24 **A templom pusztulásáról** **1** Jézus kijött a templomból és elindult. Tanítványai odamentek hozzá, hogy megmutassák neki a templom épületeit. **2** Ekkor így szólt hozzájuk: »Ugye, látjátok ezeket mind? Bizony, mondom nektek: Nem marad itt kő kövön, ami el ne pusztulna.«

τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες, εἶπε ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος. 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 5 πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 6 μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω ἐστὶν τὸ τέλος. 7 ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. 8 πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. 9 τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. 10 καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. 11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς. 12 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 14 καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος. 15 Ὃταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, 16 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, 17 ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 19 οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 20 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ. 21 ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23 τότε ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ, Ἴδου ὠδε ὁ Χριστός, ἢ, ὦδε, μὴ πιστεύσητε. 24 ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 25 ἴδου προεῖρηκα ὑμῖν. 26 ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, Ἴδου ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε. Ἴδου ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. 27 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 28 ὅπου ἐὰν ᾦ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί. 29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ

A csapások kezdete 3 Mikor az Olajfák hegyén leült, a tanítványok külön odamentek hozzá és kérték: »Mondd meg nekünk, mikor történnek ezek? És mi lesz a jele eljövetelednek és a világ végének?«

4 Jézus azt válaszolta nekik: »Vigyázzatok, nehogy valaki félrevezessen titeket. 5 Mert sokan fognak jönni az én nevemben és azt mondják: 'Én vagyok a Krisztus', és sokakat félre vezetni. 6 Harcokról és háborús hírekről fogtok majd hallani. Vigyázzatok majd, meg ne rémüljete. Ennek be kell következni {Dán 2,28}, de ez még nem a vég. 7 Mert nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen. Sokfelé éhínség lesz és földrengés. 8 De mindez csak a fájdalmak kezdete lesz. 9 Akkor majd gyötrelmeknek vetnek alá benneteket és megölnék titeket. Gyűlöletesek lesztek minden nemzet előtt az én nevemért. 10 Sokan megbotráncognak majd, elárulják és gyűlölni fogják egymást. 11 Sok hamis próféta támad és sokakat félrevezetnek. 12 Mivel megsokasodik a gonoszság, sokak szeretete kihűl majd. 13 De aki kitart mindvégig, az üdvözü. 14 Az országnak ezt az örömhíret pedig hirdetni fogják az egész világon, tanúságot tesznek róla minden nép előtt – és akkor eljön majd a vég.

A pusztulás 15 Amikor tehát látjátok, hogy a *pusztító gyalázat*, amelyről Dániel próféta beszélt {Dán 9,27}, ott áll a *szent helyen* – aki olvassa, értse meg! –, 16 akkor azok, akik Júdeában vannak, fussanak a hegyekre. 17 Aki a tetőn van, ne szálljon le, hogy elvigyen valamit a házából, 18 aki pedig a mezőn, ne térjen vissza, hogy elvigye a köntösét! 19 Jaj a várandós és szoptatós anyáknak azokban a napokban!

20 Imádkozzatok azért, hogy menekülésetek ne télen, és ne szombaton legyen. 21 Mert olyan *nagy szorongattatás lesz akkor, amilyen még nem volt a világ kezdetétől* mostanáig, és nem is lesz többé {Dán 12,1; Jo 2,2}. 22 Ha meg nem rövidítenék azokat a napokat, nem menekülne meg egyetlen élőlény sem; de a választottakért megrövidítik azokat a napokat. 23 Akkor, ha valaki azt mondja nektek: 'Íme, itt a Krisztus', vagy 'ott', ne higgyétek. 24 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak, nagy jeleket és csodákat művelnek, hogy ha lehet, még a választottakat is tévedésbe ejtsék. 25 Íme, előre megmondtam nektek. 26 Ha tehát azt mondják nektek: 'Íme, a pusztában van', ne menjetek ki; 'íme, a belső szobákban', ne higgyétek. 27 Mert amint a villám napkeleten támad és napnyugatig látszik, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. 28 Ahol ugyanis a holttest van, oda gyűlnek a keselyűk.

Az Emberfia eljövetele 29 E napok szorongattatásai után a *nap elsötétedik, a hold nem sugározza fényét, a csillagok lehullanak az égről* {12

ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **30** καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **31** καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ’ ἄκρων οὐρανῶν ἕως [τῶν] ἄκρων αὐτῶν. **32** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. **33** οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **34** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **35** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. **36** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος. **37** ὡς περὶ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **38** ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκείναις] ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι τῆς ἡμέρας εἰσηλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, **39** καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἤλθεν ὁ κατακλισμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται [καὶ] ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **40** τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται. **41** δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. **42** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποία ἡμέρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακῆ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. **44** διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δούλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; **46** μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως ποιοῦντα. **47** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. **48** ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει μου ὁ κύριος, **49** καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίη δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυσόντων, **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

13,10}, s az ég erői megrendülnek. **30 Aztán feltűnik az égen az Emberfia jele, s akkor *mellét veri majd a föld minden népe (Zak 12,10.12). Látni fogják az Emberfiát, amint eljön az ég felhőin hatalommal és nagy dicsőséggel (Dán 7,13). **31** Elküldi angyalait nagy harsonaszóval, s azok összegyűjtik választottait a négy égtáj felől (Zak 2,10), az ég egyik szélétől a másik végéig.***

Végidőre vonatkozó intelmek **32** Vegyetek példát a fügefáról: amikor már zsenge az ága és a levelei kihajtottak, tudjátok, hogy közel van a nyár. **33** Így ti is, amikor mindezeket meglátjátok, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtóban. **34** Bizony, mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindezek meg nem történnek. **35** Ég és föld elmúlnak, de az én igéim el nem múlnak.

36 Azt a napot azonban és azt az órát senki sem ismeri: sem az ég angyalai, sem a Fiú, csak egyedül az Atya. **37** Mert mint Noé napjai, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. **38** Mert amint a vízözön előtti napokban csak ettek és ittak, nősültek és férjhez mentek, egészen addig a napig, amelyen Noé bement a bárkába (Ter 7,7), **39** és nem is sejtették, amíg el nem jött a vízözön és el nem ragadta mindnyájukat: így lesz az Emberfia eljövetele is. **40** Ha akkor ketten a szántóföldön lesznek, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. **41** S ha két asszony örül malommal, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.

Az éberségről **42** Legyetek tehát éberek, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok. **43** Azt pedig értsétek meg, hogy ha tudná a házigazda, melyik őrváltáskor jön a tolvaj, ébren volna és nem engedné betörni a házába. **44** Legyetek tehát készen ti is, mert amelyik órában nem gondoljátok, eljön az Emberfia.

Példabeszéd a hűséges és a gonosz szolgáról **45** Mit gondolsz, ki az a megbízható és értelmes szolga, akit az úr háza népe fölé állít, hogy adja ki nekik az ételt kellő időben? **46** Boldog az a szolga, akit ura, amikor megérkezik, ebben a munkában talál. **47** Bizony, mondom nektek: minden vagyona fölé rendeli őt. **48** De ha az a gonosz szolga azt mondja szívében: 'Késik jönni az én uram', **49** és elkezd verni szolgatársait, eszik és iszik a részegekkel: **50** megjön majd az ura annak a szolgának azon a napon, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem gondolja. **51** Elkergeti őt, és a képmutatók sorsára juttatja. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!

§25 ¹ Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. ² πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. ³ αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· ⁴ αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. ⁵ χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. ⁶ μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν, Ἴδου ὁ νυμφίος, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν [αὐτοῦ]. ⁷ τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. ⁸ αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν, Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. ⁹ ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι, Μήποτε οὐ μὴ ἀρκέση ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ¹⁰ ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ¹¹ ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι, Κύριε κύριε, ἀνοιξὸν ἡμῖν. ¹² ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. ¹³ Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν. ¹⁴ Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ¹⁵ καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. εὐθέως ¹⁶ πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε· ¹⁷ ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. ¹⁸ ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹⁹ μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. ²⁰ καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα. ²¹ ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. ²² προσελθὼν [δὲ] καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν, Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα. ²³ ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. ²⁴ προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν, Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὄθεν οὐ διεσκόρπισας· ²⁵ καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις

25 Πείδabeszéd az okos és balga szüzekről

¹ Akkor hasonló lesz a mennyek országa a tíz szűzhöz, akik fogták lámpásaikat és kimentek a vőlegény elé. ² Őt közülük ostoba volt, öt pedig okos. ³ Az ostobák ugyanis, amikor fölvtették lámpásaikat, nem vettek magukhoz olajat. ⁴ Az okosak viszont lámpásaikkal együtt olajat is vittek edényeikben. ⁵ Mivel a vőlegény késett, mindnyájan elálmosodtak és elaludtak. ⁶ Éjfélkor aztán kiáltás támadt: 'Itt a vőlegény, gyertek ki elébe!' ⁷ Ekkor a szüzek mindnyájan fölkeltek és rendbe hozták lámpásaikat. ⁸ Az ostobák ekkor így szóltak az okosakhoz: 'Adjatok nekünk az olajotokból, mert lámpásaink kialszanak.' ⁹ Az okosak ezt válaszolták: 'Nehogy ne legyen elég se nekünk, se nektek, menjetek inkább az árusokhoz és vegyetek magatoknak.' ¹⁰ Amíg azok elmentek vásárolni, megjött a vőlegény, és akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre. Az ajtót bezárták. ¹¹ Később megjött a többi szűz is. Azt mondták: 'Uram, uram! Nyiss ki nekünk!' ¹² De ő így válaszolt: 'Bizony, mondom nektek: nem ismerlek titeket.' ¹³ Legyetek tehát éberek, mert nem ismeritek sem a napot, sem az órát.

Πείδabeszéd a befektetett pénzről ¹⁴ Úgy lesz

akkor, mint amikor egy ember arra készült, hogy külföldre menjen. Hívta a szolgálait és átadta nekik vagyonát. ¹⁵ Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindegyiknek a képessége szerint; és elment külföldre. Ekkor rögtön ¹⁶ elment az, aki öt talentumot kapott, befektette azokat, és szerzett másik ötöt. ¹⁷ Éppígy az is, aki kettőt kapott, szerzett másik kettőt. ¹⁸ Az viszont, aki egyet kapott, elment, a földbe ásva elrejtette ura pénzét.

¹⁹ Sok idő múltán megjött ezeknek a szolgálknak az ura és számadást tartott velük. ²⁰ Előállt ekkor az, aki öt talentumot kapott, hozott másik öt talentumot, és így szólt: 'Uram, öt talentumot adtál nekem, nézd, másik öt talentumot nyertem rajta.' ²¹ Az ura azt mondta neki: 'Jól van, derék és hű szolga! A kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.' ²² Ezután jött az is, aki a két talentumot kapta és így szólt: 'Uram, két talentumot adtál nekem, nézd, másik két talentumot nyertem rajta.' ²³ Az ura azt mondta neki: 'Jól van, derék és hű szolga, a kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.' ²⁴ Végül odajött az is, aki egy talentumot kapott, és azt mondta: 'Uram, tudom rólad, hogy kemény ember vagy, aratsz, ahol nem vetettél, és begyűjtesz onnan is, ahová nem ültettél.' ²⁵ Mivel félttem tőled, elmentem és elrejtettem a talentumodat a földbe. Íme, itt van, ami a tied!' ²⁶ Az ura azt válaszolta neki: 'Te gonosz és lusta szolga! Tudtad, hogy aratok, ahol nem vettem és gyűjtök

τὸ σὸν. 26 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; 27 ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργυρία μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. 29 τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30 καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. 32 καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, 33 καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. 34 τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 35 ἐπίνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, 36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα καὶ ἐπεσκεψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἤλθατε πρὸς με. 37 τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 πότε δὲ σε εἶδομεν ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σε; 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ [οἱ] κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. 42 ἐπίνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἦμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκεψασθέ με. 44 τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45 τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. 46 καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

onnan, ahová nem ültettem. 27 Éppen ezért el kellett volna helyezned a pénzemet a pénzváltóknál, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam vissza a magamét. 28 Vegyétek hát el tőle a talentumot és adjátok annak, akinek tíz talentuma van! 29 Mert mindannak, akinek van, még adnak és bővelkedni fog. Attól pedig, akinek nincs, még azt is elveszik, amije van. 30 A haszontalan szolgát pedig dobjátok ki a külső sötétségre! Lesz majd ott sírás és fogsikorgatás!

Az utolsó ítélet 31 Amikor az Emberfia eljön dicsőségében, és vele együtt az angyalok mindnyájan (MTörv 33,2), akkor leül majd dicsőséges trónjára. 32 Összegyűjtenek eléje minden nemzetet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. 33 A juhokat a jobbára állítja, a kecskéket pedig a baljára. 34 Akkor a király így szól a jobbjára felől állóknak: 'Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba az országot, amely nektek készült a világ teremtése óta. 35 Mert éheztem és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, idegen voltam és befogadtatok engem, 36 mezítelen voltam és felöltöztettetek, beteg voltam és meglátogattatok, fogságban voltam és eljöttetek hozzám.' 37 Akkor az igazak megkérdezik majd tőle: 'Uram, mikor láttunk téged éhezni, és tápláltunk téged, vagy szomjazni és inni adtunk neked?' 38 Mikor láttunk mint idegent, és befogadtunk, vagy mezítelenül, és felöltöztettünk téged? 39 Mikor láttunk betegen vagy fogságban, és meglátogattunk téged?' 40 A király így válaszol majd nekik: 'Bizony, mondom nektek: amikor megtettétek ezt egynek e legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek.'

41 Ezután a balján levőknek ezt fogja mondani: 'Távozzatok tőlem, átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és az ő angyalainak készült. 42 Mert éheztem és nem adtatok enni, szomjaztam és nem adtatok inni, 43 idegen voltam és nem fogadtatok be, mezítelen voltam és nem öltöztettetek föl, beteg voltam és fogságban, és nem látogattatok meg engem.' 44 Erre azok is megkérdezik: 'Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, mint idegent vagy mezítelenül, betegen vagy a fogságban, és nem szolgáltunk neked?' 45 Akkor ő így felel majd nekik: 'Bizony, mondom nektek: amikor nem tettétek meg ezt egynek e legkisebbek közül, nekem nem tettétek meg.' 46 És elmennek majd, ezek az örök gyötremre, az igazak pedig az örök életre.«

§26 ¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ² Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. ³ Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, ⁴ καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλω κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν. ⁵ ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. ⁶ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ⁷ προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου καὶ κατέχευεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. ⁸ ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; ⁹ ἐδύνατο γὰρ τοῦτοπραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. ¹⁰ γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο εἰς ἐμέ. ¹¹ πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ¹² βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ¹³ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. ¹⁴ Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ¹⁵ εἶπεν, Τί θέλετέ μοι δοῦναι κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. ¹⁶ καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτόν παραδῷ. ¹⁷ Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἄζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; ¹⁸ ὁ δὲ εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἶπατε αὐτῷ, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σέ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. ¹⁹ καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα. ²⁰ Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. ²¹ καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. ²² καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς ἕκαστος, Μήτι ἐγὼ εἰμι, κύριε; ²³ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ οὗτός με παραδώσει. ²⁴ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος. ²⁵ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν εἶπεν, Μήτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶπας. ²⁶ Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβῶν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν, Λάβετε φάγετε,

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 26,1-28,20

26 A főtanács határozata ¹ Történt, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a beszédeket, így szólt tanítványaihoz: ² »Tudjátok, hogy két nap múlva húsvét lesz, és az Emberfiát átadják, hogy megfeszítsék.«

³ Akkor a főpapok és a nép vénei összegyűltek a főpap palotájában, akit Kaifásnak hívtak. ⁴ Megtanácskozták, hogy Jézust csellel elfogják és megölik. ⁵ De azt mondták: »Ne az ünnepen, nehogy zavargás támadjon a nép között!«

A betáni megkenés ⁶ Amikor Jézus Betániában volt a leprás Simon házában, ⁷ odament hozzá egy asszony. Alabástrom edényben igen drága kenet volt nála, és kiöntötte azt Jézus fejére, miközben ő az asztalnál ült. ⁸ Ennek láttán a tanítványok így méltatlankodtak: »Mire jó ez a pazarlás? ⁹ Hisz sokért el lehetett volna ezt adni és odaadni a szegényeknek.« ¹⁰ Jézus észrevette ezt és azt mondta nekik: »Mért bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jót tett velem. ¹¹ Szegények ugyanis mindig lesznek veletek, de én nem leszek mindig veletek. ¹² Amikor ő kiöntötte ezt a kenetet a testemre, a temetésemre tette. ¹³ Bizony, mondom nektek: az egész világon, ahol csak hirdetni fogják ezt az evangéliumot, az ő emlékezetére elbeszéljük majd azt is, amit tett.«

Júdás árulása ¹⁴ Ekkor egy a tizenkettő közül, akit karióti Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz ¹⁵ és azt mondta nekik: »Mit adtok nekem, ha átadom őt nektek?« *Azok megígérték neki harminc ezüstöt (Zak 11,12).* ¹⁶ Attól fogva kereste a kedvező alkalmat, hogy elárulja őt.

A húsvéti vacsora előkészítése ¹⁷ A kovásztalan kenyerek első napján odamentek a tanítványok Jézushoz, és azt mondták: »Hol akarod, hogy elkészítsük neked a húsvéti vacsorát?« ¹⁸ Ő azt felelte: »Menjetek el a városba ehhez és ehhez, és mondjátok meg neki: 'A Mester üzeni: Az időm közel van, tanítványaimmal együtt nálad fogom megtartani a pászkát.'« ¹⁹ A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát.

A húsvéti vacsora ²⁰ Amikor beesteledett, asztalhoz ült a tizenkettővel. ²¹ Miközben ettek, így szólt: »Bizony, mondom nektek: egy közületek elárul engem.« ²² Erre nagyon elszomorodtak és egyenként elkezdtek kérdezgetni: »Csak nem én vagyok az, Uram?« ²³ Ő így válaszolt: »Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. ²⁴ Az Emberfia ugyan elmegy, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja. Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik.« ²⁵ Ekkor

τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου. ²⁷ καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, ²⁸ τοῦτο γάρ ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ περι πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ²⁹ λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω ἅπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου. ³⁰ Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. ³¹ Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς. ³² μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ³³ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ³⁴ ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με. ³⁵ λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κἂν δέη με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν. ³⁶ Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, Καθίσατε αὐτοῦ ἕως [οὔ] ἀπελθῶν ἐκεῖ προσεύξωμαι. ³⁷ καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. ³⁸ τότε λέγει αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. ³⁹ καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστὶν, παρελθάτω ἅπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. ⁴⁰ καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; ⁴¹ γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. ⁴² πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων, Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ αὐτὸ πῖω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. ⁴³ καὶ ἐλθὼν πάλιν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. ⁴⁴ καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν. ⁴⁵ τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε [τὸ] λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ⁴⁶ ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. ⁴⁷ Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ

αὐτοῦ. ⁴⁸ ὁ δὲ παρεδίδοται αὐτοῖς. ⁴⁹ ἔειπεν αὐτοῖς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵¹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵² ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵³ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁴ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁵ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁷ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁵⁹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶¹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶² ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶³ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁴ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁵ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁷ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁶⁹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷¹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷² ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷³ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁴ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁵ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁷ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁷⁹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸¹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸² ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸³ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁴ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁵ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁷ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁸⁹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹¹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹² ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹³ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁴ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁵ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁷ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ⁹⁹ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ. ¹⁰⁰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται ἐν σκηνῇ, ὡς ἔλεγε ἡ γραφὴ.

25 Ekkor megszólalt Júdás, aki elárulta őt: »Csak nem én vagyok az, Rabbi?« Ő azt felelte neki: »Te mondtad.«
26 Miközben ettek, Jézus fogta a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odaadta tanítványainak e szavakkal: »Vegyétek és egyétek, ez az én testem.«
27 Aztán fogta a kelyhet, hálát adott és odaadta nekik ezekkel a szavakkal: »Igyatok ebből mindnyájan, 28 mert ez az én vérem, az új szövetségé {Kiv 24,8; Jer 31,31}, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. 29 Mondom nektek: mostantól nem iszom a szőlőnek ebből a terméséből addig a napig, amíg az újat nem iszom veletek Atyám országában.«

Jézus kimegy az Olajfák hegyére 30 Miután elénekelték a himnuszt, kimentek az Olajfák hegyére. 31 Akkor Jézus azt mondta nekik: »Ezen az éjszakán ti mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert írva van: *Megverem a pásztort, és szétszélednek a nyáj juhai*' {Zak 13,7}. 32 De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába.« 33 Erre Péter megszólalt és azt mondta neki: »Ha mindenki megbotránkozik is benned, én soha meg nem botránkozom.« 34 Jézus azt felelte neki: »Bizony, mondom neked: ezen az éjszakán, mielőtt a kakas megszólal, háromszor is megtagadsz engem.« 35 Péter erre így fogadkozott: »Még ha meg is kell veled együtt halnom, akkor sem tagadlak meg téged.« Hasonlóan beszéltek a tanítványok mindnyájan.

Jézus imája a Getszemáni kertben 36 Akkor Jézus elment velük egy majorba, amelyet Getszemáninak hívnak, és azt mondta a tanítványoknak: »Üljetek le itt, amíg én elmegyek oda és imádkozom.« 37 Maga mellé vette Pétert és Zebedeus két fiát, s elkezdett remegni és gyötrődni. 38 Akkor azt mondta nekik: »Szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt, és virrasszatok velem.« 39 Egy kissé előbbre ment, arcra borult és így imádkozott: »Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem ez a kehely. De ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te.« 40 Ezután odament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Azt mondta Péternek: »Így hát nem tudatok egy órát sem virrasztani velem? 41 Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan kész, de a test erőtlen.« 42 Aztán újra elment másodszor is, és így imádkozott: »Atyám, ha nem lehet, hogy elmúljon ez anélkül, hogy kiigyam, legyen meg a te akaratod.« 43 Megint visszatért, és újra alva találta őket, mert a szemük elnehezedett. 44 Erre otthagya őket, ismét elment és harmadszor is imádkozott újra, ugyanazokkal a szavakkal. 45 Aztán odament a tanítványokhoz és azt mondta nekik: »Aludjatok már

λαοῦ. 48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων, Ὅν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. 49 καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν, Χαίρε, ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἐταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 καὶ ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. 52 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. 53 ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω δώδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων; 54 πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι; 55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμεν διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56 τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. 57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. 58 ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. 59 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ συνέδριον ὄλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, 60 καὶ οὐχ εὔρον πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων. ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο 61 εἶπαν, Οὗτος ἔφη, Δύναμαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι. 62 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Οὐδὲν ἀποκρίνη; τί οὕτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 63 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 64 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 65 τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων, Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν, Ἐνοχος θανάτου ἐστίν. 67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν 68 λέγοντες, Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστίν ὁ παῖσας σε; 69 Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ

ἐς nyugodjatok! Íme, elközelgett az óra, és az Emberfiát a bűnösök kezébe adják. 46 Keljetek föl, menjünk! Íme, közel van már, aki elárul engem.»

Jézust elfogják 47 Még beszélt, amikor íme, Júdás, a tizenkettő közül az egyik megérkezett, és vele nagy tömeg kardokkal és dorongokkal a főpapoktól és a nép véneitől. 48 Aki elárulta őt, jelt adott nekik: »Akit megcsókolok, ő az, fogjátok el!« 49 Mindjárt odalépett Jézushoz és azt mondta: »Üdvözlégy, Mester!« És megcsókolta. 50 Jézus így szólt hozzá: »Barátom, ezért jöttél!« Akkor odamentek, kezét emeltek Jézusra és megragadták őt. 51 És íme, az egyik azok közül, akik Jézussal voltak, kinyújtotta a kezét, kihúzta a kardját, rásújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét.

52 Jézus erre azt mondta neki: »Tedd vissza a kardodat a helyére. Mert mindaz, aki kardot ragad, kard által vész el. 53 Vagy azt hiszed, nem kérhetném Atyámat, hogy azonnal küldjön nekem több, mint tíz légió angyalt? 54 De akkor hogyan teljesednének be az Írások, hogy ennek így kell történnie?« 55 Abban az órában Jézus azt mondta a tömegeknek: »Mint valami rabló ellen, úgy jöttetek ki kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok engem. Mindennap a templomban ültem és tanítottam, és nem fogtatok el.« 56 Mindez azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Akkor a tanítványok mindnyájan otthagyták őt és elfutottak.

Jézus a főtanács előtt 57 Azok pedig megragadták Jézust és elvitték Kaifáshoz, a főpaphoz, ahol az írástudók és vének összegyűltek. 58 Péter pedig messziről követte őt a főpap palotájáig. Bement oda és leült a szolgálakkal, hogy lássa a dolog végét.

59 A főpapok pedig, és az egész főtanács hamis tanúvallomást kerestek Jézus ellen, hogy halálra adják, 60 de nem találtak, noha sok hamis tanú jelentkezett. Végül előállt kettő 61 és így szólt: »Ez azt mondta: Le tudom bontani az Isten templomát, és három nap alatt fölépítem.« 62 Ekkor a főpap fölkel és azt mondta neki: »Semmit sem felelsz? Mi az, amit ezek tanúsítanak ellened?« 63 De Jézus csak hallgatott. A főpap erre így szólt hozzá: »Megesketelek téged az élő Istenre: mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia?« 64 Jézus azt felelte neki: »Te mondtad. De mondom nektek: most már látni fogjátok az Emberfiát a Hatalmasnak jobbján ülni, és eljönni az ég felhőin« {Dán 7,13; Zsolt 110,1}.

65 Ekkor a főpap megszagatta ruháit és így szólt: »Káromkodott! Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok a káromkodást. 66 Mit gondoltok?« Azok ezt felelték: »Méltó a halálra!« 67 Azután az arcába köptek, ököllel verték, mások

παιδίσκη λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ⁷⁰ ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων, Οὐκ οἶδα τί λέγεις. ⁷¹ ἔξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ, Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ⁷² καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ ὄρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. ⁷³ μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. ⁷⁴ τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ⁷⁵ καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἔξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

§27 ¹ Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· ² καὶ δῆσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. ³ Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις ⁴ λέγων, Ἥμαρτον παραδοῦς αἷμα ἀθῶον. οἱ δὲ εἶπαν, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. ⁵ καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. ⁶ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν, Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστιν. ⁷ συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν Ἄγρον τοῦ Κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. ⁸ διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἄγρος Αἱματος ἕως τῆς σήμερον. ⁹ τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὄν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος. ¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη, Σὺ λέγεις. ¹² καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ¹³ τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν; ¹⁴ καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥήματι, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. ¹⁵ Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ἤθελον. ¹⁶ εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον [Ἰησοῦν] Βαραββᾶν. ¹⁷ συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, [Ἰησοῦν τὸν] Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον

pedig pofon ütötték ⁶⁸ és azt mondták: »Prófétálj nekünk, Krisztus, ki az, aki megütött téged?«

Πέτερ tagadása ⁶⁹ Péter pedig kint ült az udvaron. Odament hozzá egy szolgálólány és így szólt: »Te is a galileai Jézussal voltál!« ⁷⁰ Ő azonban mindenki előtt letagadta ezt: »Nem tudom, mit beszélsz.« ⁷¹ Amikor kiment a kapuba, meglátta őt egy másik, és így szólt az ott lévőkhöz: »Ez is a Názareti Jézussal volt!« ⁷² Ő ismét esküvel tagadta: »Nem ismerem azt az embert!« ⁷³ Kis idő múltán odamentek az ott állók és azt mondták Péternek: »Biztosan te is közülük vagy, hiszen a kiejtésed is elárul téged.« ⁷⁴ Erre ő elkezdett átkozódni és esküdzni: »Nem ismerem azt az embert.« Akkor mindjárt megszólalt a kakas. ⁷⁵ Péternek pedig eszébe jutott Jézus szava, aki megmondta: »Mielőtt a kakas szól, háromszor tagadsz meg engem.« Kiment onnan és keserves sírásra fakadt.

27 Jézust átadják Pilátusnak ¹ Amikor megvirradt, a főpapok mindnyájan, és a nép vénei, döntést hoztak Jézus ellen, hogy halálra adják őt. ² Megkötözték, elvezették és átadták Pilátus helytartónak.

Júdás halála ³ Amikor Júdás, aki elárulta őt, látta, hogy elítélték, megbánta tettét, és visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és véneknek. ⁴ Azt mondta: »Vétkeztem, elárultam az igaz vért.« Azok azt felelték: »Mi közünk hozzá? A te dolgod!« ⁵ Erre beszórta az ezüstököt a templomba, aztán eltávozott, elment és fölakasztotta magát. ⁶ A főpapok pedig fölszedték az ezüstököt és azt mondták: »Nem szabad ezeket betenni a kincstárba, mert vér díja.« ⁷ Miután tanácsot tartottak, megvásárolták rajta a fazekas földjét az idegenek számára temetőnek. ⁸ Ezért hívják azt a földet Vérmezőnek mind a mai napig. ⁹ Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott: »Fogták a harminc ezüstöt – ez volt az ára, ennyire becsülték őt Izrael fiai –, ¹⁰ és odaadták a fazekas földjéért, amint az Úr megparancsolta nekem« {Zak 11,12-13; Jer 18,2-3; 32,8-9}.

Jézus Pilátus előtt ¹¹ Jézus pedig ott állt a helytartó előtt. A helytartó megkérdezte tőle: »Te vagy a zsidók királya?« Jézus azt felelte: »Te mondod.« ¹² Amikor a főpapok és vének vádolták, semmit sem válaszolt. ¹³ Akkor Pilátus azt mondta neki: »Nem hallod, mi mindent tanúsítanak ellened?« ¹⁴ Ő azonban nem válaszolt neki egyetlen szóval sem, a helytartó pedig nagyon csodálkozott ezen.

¹⁵ Ünnepek alkalmával szokásban volt, hogy a helytartó elbocsátja a népnek egy foglyot, akit kérnek. ¹⁶ Volt akkor egy híres foglyuk, akit Barabásnak hívtak. ¹⁷ Pilátus összehívta őket és megkérdezte tőlük: »Kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?«

Χριστόν; ¹⁸ ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. ¹⁹ Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα, Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. ²⁰ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ²¹ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν, Τὸν Βαραββᾶν. ²² λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσιν πάντες, Σταυρωθήτω. ²³ ὁ δὲ ἔφη, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες, Σταυρωθήτω. ²⁴ ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἄθῳός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὀψεσθε. ²⁵ καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. ²⁶ τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. ²⁷ Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὄλην τὴν σπείραν. ²⁸ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, ²⁹ καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, ³⁰ καὶ ἐμπύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ³¹ καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

³² Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμων· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ³³ Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὁ ἐστὶν Κρανίου Τόπος λεγόμενος, ³⁴ ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. ³⁵ σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, ³⁶ καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. ³⁷ καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ³⁸ Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων. ³⁹ Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ⁴⁰ καὶ λέγοντες, Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σώσον σεαυτὸν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, [καὶ] κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ⁴¹ ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς

Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?« ¹⁸ Tudta ugyanis, hogy irigységből adták őt a kezébe.

¹⁹ Miközben az ítélszéken ült, a felesége üzenetet küldött neki: »Semmi dolgod se legyen azzal az igazzal, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.« ²⁰ De a főpapok és vének rávették a tömeget, hogy Barabást kérjék, Jézust pedig vesztítsék el. ²¹ A helytartó tehát megkérdezte tőlük: »Melyiket akarjátok, hogy a kettő közül elbocsássam nektek?« Azok azt felelték: »Barabást!« ²² Pilátus erre azt kérdezte: »És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?« ²³ Azok mindnyájan ezt felelték: »Keresztre vele!« Ő újra megkérdezte: »De hát mi rosszat tett?« Azok erre még hangosabban kiáltottak: »Keresztre vele!«

²⁴ Pilátus, látva, hogy semmire sem megy, sőt inkább zavargás támad, vizet hozatott, megmosta a kezét a tömeg előtt és így szólt: »Én ártatlan vagyok ennek a véretől. Ti lássátok!« ²⁵ Az egész nép azt felelte: »Az ő vére rajtunk és gyermekeinken!« ²⁶ Erre elbocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatta és átadta nekik, hogy feszítsék keresztre.

Jézus kigúnyolása ²⁷ Ekkor a helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, és összegyűjtötték köréje az egész csapatot. ²⁸ Levetkőztették, vörös katonaköpenyt adtak rá, ²⁹ tövisből koronát fontak, rátették a fejére, egy nádszálat pedig a jobb kezébe, aztán térdet hajtvva előtte így gúnyolták: »Üdvözlégy, zsidók királya!« ³⁰ Leköpdösték, elvették a nádat és a fejét verték. ³¹ Miután így gúnyt űztek belőle, levették róla a katonaköpenyt, ráadták saját ruháit, és elvezették, hogy keresztre feszítsék.

A keresztfeszítés ³² Miközben kifelé mentek, találtak egy cirenei embert, név szerint Simont. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztyét. ³³ Amikor elérkeztek arra a helyre, amelyet Golgotának neveznek, ami Koponyahelyet jelent, ³⁴ *epével kevert bort adtak* neki inni {Zsolt 69,22}. Amikor megízlelte, nem akart belőle inni. ³⁵ Miután felfeszítették, *sorsot vetve megosztottak a ruháin* {Zsolt 22,19}. ³⁶ Azután leültek és ott őrizték őt. ³⁷ A feje fölé föltették elítélésének okát. Ez volt ráírva: »Ez Jézus, a Zsidók Királya«.

³⁸ Két rablót is megfeszítettek vele együtt, az egyiket jobbról, a másikat balról. ³⁹ Az arra járók pedig a fejüket csóválva káromolták {Zsolt 22,8}, ⁴⁰ és ezt mondták: »Te, aki lebontod a templomot és három nap alatt fölépíted, mentsd meg magadat! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!« ⁴¹ Ugyanígy a főpapok is csúfolódva mondogatták az írástudókkal és a vénekkel együtt: ⁴² »Másokat megmentett, magát meg nem tudja megmenteni. Izrael királya ő, szálljon le most a keresztről, és hiszünk neki! ⁴³ Az

ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, 42 Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἔστιν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν. 43 πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ εἶμι υἱός. 44 τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ ὠνειδίζον αὐτόν. 45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη λέγων, Ἡλι ἠλι λεμα σαβαχθαι; τοῦτ' ἔστιν, Θεέ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; 47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος σῶσων αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλη ἀφήκεν τὸ πνεῦμα. 51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν, 53 καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. 55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ. 56 ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. 57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ. 58 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ [ἐν] σινδόνι καθαρῷ, 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπήλθεν. 61 ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. 62 Τῇ δὲ ἑπαύριον, ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες, Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ, Ἥγέρθη ἀπὸ τῶν

Istenben bízott, szabadítsa hát meg most, ha akarja! {Zsolt 22,9} Hiszen azt mondta: 'Az Isten Fia vagyok'.« 44 Így gyalázták őt a rablók is, akiket vele együtt feszítettek keresztre.

Jézus halála 45 A hatodik órától sötétség lett az egész földön a kilencedik óráig. 46 A kilencedik óra körül Jézus hangosan felkiáltott: »Élí, Élí, lemá szabaktáni?«, azaz: »Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?« {Zsolt 22,2} 47 Ennek hallatára egyesek az ott állók közül így szóltak: »Ez Illést hívja.« 48 Az egyikük mindjárt elszaladt, hozott egy szivacsot, ecetbe mártotta, és nádszálla tűzve inni adott neki {Zsolt 69,22}. 49 A többiek pedig így szóltak: »Hagyd csak, lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa?« 50 Ekkor Jézus ismét hangosan felkiáltott és kiadta a lelkét.

51 És íme, a templom függönye kettészakadt felülről az aljáig, a föld megrendült, a sziklák megrepedtek, 52 a sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek föltámadt a teste. 53 Föltámadása után előjöttek a sírokból, bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. 54 A százados pedig, és akik vele együtt őrizték Jézust, a földrengés és a történetek láttán nagyon megrémültek és azt mondták: »Ez valóban Isten Fia volt.«

55 Volt ott sok asszony is, akik messziről figyelték, azok, akik Galileából követték Jézust, és szolgáltak neki. 56 Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja, és Zebedeus fiainak anyja.

Jézus temetése 57 Mikor beesteledett, jött egy Arimateából való gazdag ember, név szerint József, aki maga is tanítványa volt Jézusnak. 58 Odament Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Akkor Pilátus megparancsolta, hogy adják ki neki. 59 József fogta a testet, begöngyölte tiszta gyolcsvászonba, 60 és betette sziklába vágott, saját, új sírboltjába. A sír bejáratához egy nagy követ hengerített és elment. 61 Mária Magdolna és a másik Mária ott voltak, és ültek a sírral szemben.

A sír őrzése 62 Másnap pedig, azaz a készületnap után, Pilátusnál összegyűltek a főpapok és a farizeusok 63 és azt mondták: »Uram! Emlékszünk, hogy ez a csaló még életében azt mondta: 'Három nap múlva föltámadok.' 64 Parancsold meg tehát, hogy őrizzék a sírt a harmadik napig, nehogy odamenjenek a tanítványai, ellopják, és azt mondják a népnek: 'Feltámadt a halálból'. Ez az utóbbi csalás rosszabb lenne az előzőnél!« 65 Pilátus azt felelte nekik: »Van őrségetek, menjetek és biztosítsátok magatoknak, ahogy tudjátok.« 66 Azok pedig elmentek, lepecsételték a követ, és őrséggel biztosították maguknak a sírt.

νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ⁶⁵ ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Ἔχετε κουστωδία· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. ⁶⁶ οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφάλισαν τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

§28 ¹ Ὁψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθεν Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. ² καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ³ ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιῶν. ⁴ ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. ⁵ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξίν, Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. ⁶ οὐκ ἔστιν ὧδε, ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. ⁷ καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. ⁸ καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων, Χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. ¹⁰ τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κακεῖ με ὄψονται. ¹¹ Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. ¹² καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβουλίον τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις ¹³ λέγοντες, Εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἐκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. ¹⁴ καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν [αὐτὸν] καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. ¹⁵ οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον [ἡμέρας]. ¹⁶ Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ¹⁷ καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. ¹⁸ καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ [τῆς] γῆς. ¹⁹ πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ²⁰ διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγώ

28 Az angyal híradása az üres sírnál ¹ A szombat befejeztével, abban az órában, amely a hét első napjára virrad, Mária Magdolna és a másik Mária elment megnézni a sírt. ² És íme, nagy földrengés támadt: az Úr angyala leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ és ráült. ³ Olyan volt a megjelenése, mint a villám, és a ruhája fehér volt, mint a hó. ⁴ Az örök megrettentek tőle való félelmükben, és mint a holtak, olyanok lettek. ⁵ Az angyal megszólalt és azt mondta az asszonyoknak: »Ti ne féljetek! Hiszen tudom, hogy Jézust, a megfeszítettet keresitek. ⁶ Nincs itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol feküdt. ⁷ Menjetek gyorsan, mondjátok meg tanítványainak: »Föltámadt a halálból, és elöttetek megy Galileába. Ott majd meglátjátok őt! Íme, megmondtam nektek!« ⁸ Rögtön el is mentek a sírtől. Nagy félelemmel és örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak.

Jézus megjelenik az asszonyoknak ⁹ Ekkor íme, Jézus jött velük szemben és így szólt: »Üdv nektek!« Ők pedig odamentek hozzá, átkarolták a lábát és leborultak előtte. ¹⁰ Akkor Jézus azt mondta nekik: »Ne féljetek! Menjetek, vigyétek hírül a testvéreimnek, hogy menjenek el Galileába. Ott majd meglátják engem.«

A főpapok csalása ¹¹ Amikor elmentek, az őrsegből néhányan a városba mentek és hírül vittek a főpapoknak mindent, ami történt. ¹² Erre azok összegyűltek a vénekkel, tanácsot tartottak, majd sok pénzt adtak a katonáknak, ¹³ és azt mondták nekik: »Mondjátok azt: 'A tanítványai éjjel eljöttek és ellopták őt, amíg mi aludtunk.' ¹⁴ Ha a helytartó meghallja ezt, mi majd meggyőzzük őt, és kimentünk titeket.« ¹⁵ Azok átvették a pénzt és úgy tettek, ahogy kioktatták őket.« Ez a szóbeszéd el van terjedve a zsidóknál mind a mai napig.

A tanítványok küldetése ¹⁶ A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába, arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. ¹⁷ Amikor meglátták őt, leborultak, bár egyesek még kételkedtek. ¹⁸ Jézus odament és azt mondta nekik: »Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön. ¹⁹ Menjetek tehát, és tegyetek tanítvánnyá minden népet. Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, ²⁰ és tanítsátok meg őket arra, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nektek! És íme, én veletek vagyok minden nap a világ végéig!«

μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος.